TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ENGELLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ, KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN TESPİT EDİLMESİ VE BU SORUNLARA KALICI ÇÖZÜMLER ÜRETİLMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/434, 2104, 2716, 2717, 2718, 2719)
EDİRNE ÇALIŞMA ZİYARETİ
TUTANAKLARI

-----0-----

23 Şubat 2026 Pazartesi

-----0----

KONU

- Edirne Bölge İstişare Toplantısı (Çanakkale, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ)

23 Şubat 2026 Pazartesi
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 16.12
BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)
BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)
SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)
KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)
----- 0 -----
[Bölge (Edirne, Çanakkale, Kırklareli, Tekirdağ) İstişare Toplantısı]
(Edirne Lalezar Toplantı Salonu)

MODERATÖR - Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Edirne Bölge İstişare Toplantısına hoş geldiniz.

Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları ve aziz şehitlerimizin manevi huzurlarında sizleri saygı duruşuna ve akabinde İstiklal Marşı'mızı okumaya davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

(İstiklal Marşı)

MODERATÖR - Sözü Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Başkanımız Sayın Doktor Mehmet Muharrem Kasapoğlu'na bırakıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, çok kıymetli Komisyon üyelerimiz, değerli milletvekillerimiz, Değerli Belediye Başkanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli yetkilileri, değerli akademisyenlerimiz, çok kıymetli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Edirne Bölge İstişare Toplantısı'na hoş geldiniz.

Tabii, ramazan ayındayız. Ramazan, aynı zamanda, birbirimizi anlama, empatiyi, dayanışmayı, kardeşliği güçlendirme ayıdır. Millet olarak zorluklara hep omuz omuza göğüs germiş bir milletiz ve bu Komisyonda da 86 milyonun ortak vicdanını temsil ederek engelleri sevgiyle, dayanışmayla ve ortak akılla aşmanın mücadelesini hep birlikte gerçekleştiriyoruz. Bu mübarek ayın zihinlerdeki ve var olan tüm görünür, görünmez engellerin aşılması için vesile olmasını, ülkemiz, insanlık ve İslam âlemi için hayırlar getirmesini niyaz ediyorum.

Evet, bugün çok özel bir şehirdeyiz. Tarihimizin kadim başkentlerinden, Balkanlara ve Avrupa'ya açılan kapımız, Mimar Sinan'ın şaheserleriyle taçlanmış serhat şehrimiz Edirne'deyiz. Tabii, bugün bu güzel şehri konuşacağız ama bu güzel şehirle birlikte diğer özel ve güzel şehirlerimizi; Kırklareli'yi, Tekirdağ'ı ve Çanakkale'yi konuşacağız. Tabii, hem Trakya'mızın hem de Marmara'mızın bu yakasının 4 güzide ilini, bu bölgenin sesini, tecrübesini ve vizyonunu bizlerle bu salonda buluşturacağız. Tabii ki ben tüm bu şehirlerimiz için, bu şehirlerdeki vatandaşlarımız için bu toplantının hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Biliyorsunuz, Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu olarak 3 Temmuz 2025 tarihinde bir yola çıktık ve başlangıcımızda dedik ki: "Bu Komisyon 86 milyonun ortak sesi olacak, ortak vicdanı olacak, ortak aklı olacak." Biliyorsunuz, araştırma komisyonları genellikle toplantılarını gerçekleştirir resmî olarak Meclisimizde, sunumlar dinler, evraklar tanzim eder ve bir rapor yazar ama biz bu Komisyonu bunların çok ötesinde düşündük, çok ötesinde tahayyül ettik ve doğrudan hayata, doğrudan insana dokunan meselenin sadece masabaşı bir mesele olmadığını ortaya koyan bir Komisyon olması idealiyle başladık. Tabii ki şunu düşündük: Bir kanun maddesi Ankara'da kâğıt üzerinde çok kusursuz bir şekilde görünebilir ama o maddenin Edirne'nin bir sokağındaki yansıması, Tekirdağ'ın bir kurumundaki icrası, Çanakkale'nin bir köyünde nasıl uygulandığıdır asıl olan. Bu kanun maddesinin vatandaşımızın hayatına ne ölçüde dokunduğu, onun hayatını ne derece kolaylaştırdığıdır önemli olan; işte bizim Komisyon olarak bakış açımız bu. Bizler, tüm Komisyon üyeleri olarak, bu gerçekliği sahada görme adına, bürokrasinin gözünden kaçan o ince detayları bizzat muhataplarından dinleme adına bu toplantıları gerçekleştiriyoruz ve bu vesileyle, bu amaçla bugün buradayız. Bu amaçla Türkiye'yi adım adım Erzurum'dan Edirne'ye dinliyoruz. İşte, bölgesel istişare toplantılarımızın temel amacı, yerelin bizzat yönlendirmesiyle merkezde güçlü, rasyonel ve sürdürülebilir politika önerilerini meydana getirmek.

Karadeniz'de ilk toplantımızı Trabzon'da 8 ilimizle birlikte gerçekleştirdik. Yine, deprem bölgesine özel bir oturumu Kahramanmaraş'ımızın ev sahipliğinde 11 ilimizi bir araya getirerek dinledik. Ege'nin dinamiklerini İzmir'imizin ev sahipliğinde 8 ilimizi bir araya getirerek dinledik. Yine, İstanbul'da özel olarak bir araya getirdiğimiz gibi Marmara Bölgesi'nin nabzını da Kocaeli'mizin ev sahipliğinde 8 ilimizle birlikte bir araya getirdik. Tabii, Doğu Anadolu'muz için Erzurum'un ev sahipliğinde 9 il bir araya geldi. Akdeniz'imizi Antalya ev sahipliğinde 5 ilimizle topladık, oturduk, konuştuk, değerlendirdik. Kayseri'mizde 12 il bir araya gelerek İç Anadolu'muzu değerlendirdik ve en son Diyarbakır'da 7 ille bir araya geldik. Bu toplantıdaki gibi, bu salondaki gibi ortak aklı ortaya koyma adına tüm paydaşlarımızı bir araya getirdik. Bugün de ramazanışerifin bu özel gününde serhat şehrimiz Edirne'de 4 ilimizin katılımıyla Trakya'nın "engellilik" başlığındaki fotoğrafını en net çözünürlükte ortaya koyma adına bir aradayız. Tabii, bu süreçte elbette saha çalışmaları önemli bir başlık bizim için, önemli bir iştigal alanı. Aynı zamanda, Parlamentomuzun çatısı altında saatlerce süren 30 resmî toplantı yaptık, odak grup görüşmeleri, on-line görüşmeler, ikili görüşmeler ve yüzlerce saatlik bir istişare süreci. Yine, devletimizin kurumlarıyla, kuruluşlarıyla, yerel yönetimlerle, akademiyle 1.300'den fazla yazışma gerçekleştirdik, veri istedik, bilgi talep ettik.

Kısacası, değerli arkadaşlar, engellilik alanında bugüne kadar yapılmış en kapsamlı çalışmayı, en kapsamlı veri havuzunu tesis etme adına hep birlikte Komisyon üyelerimizle, uzman arkadaşlarımızla ve paydaşlarımızla çok anlamlı bir çalışmayı yürütüyoruz. Biliyoruz ve inanıyoruz ki bu veri seti Komisyonumuzun hazırlayacağı raporun son derece kapsayıcı ve bu çerçevede de engellilik konusunu tüm ince detaylarıyla ortaya koyan bir niteliği bizlere sağlayacak.

Değerli katılımcılar, elbette çok konunuz var. Çözüm ortaya koymamız gereken konular kadar dünyaya örnek olacak örnek uygulamalarımız var. Her şeyi elbette konuşacağız ama öncesinde Türkiye'nin bu noktadaki ilerlemesini el birliğiyle, hep birlikte ortaya koymamız gerekiyor. 2005 öncesi engelli bireyi yardıma muhtaç, âdeta evde saklanması, hapsolması gereken bir kişi olarak gören bir mantaliteyi hep birlikte geride bıraktık. 1 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun bu ülkede önemli bir milat, ciddi bir devrim. Engellilik konusu bu tarih itibarıyla tıbbi bir konudan çıkıp sosyal bir hak, eşit vatandaşlık meselesi olarak devletimiz için en üst bir politika hâline geldi. İşte, bugün konuşacağımız her şey 2005 yılında çıkan o yasa maddesinin üstüne koyacaklarımız. Engelliler Hakkında Kanun'la E-KPSS gibi dünyada eşine az rastlanır bir sistemle binlerce engelli bireyimiz istihdam aldı ve bununla birlikte engelli bakım destekleri ve ailelerimizin omzundaki yük ve engelli bireylerin sosyal hayatın içinde olması en hızlı şekilde gerçekleşmeye başladı. Bugün sporda, sanatta, siyasette, üretimde, akademide göğsümüzü kabartan, gurur duyduğumuz pek çok sonuç bu hak temelli adımların birer meyvesi.

Tabii ki bu adımlar ve bununla birlikte gelişmeler yeterli mi? Elbette, bunların ilerisine gitme gerekliliğini hep birlikte görüyoruz, yeni adımlar atma ihtiyacını hep birlikte hissediyoruz. Ve elbette bugüne kadarki çalışmaların her biri bizler için gurur vesilesi ama gurur duyduğumuz kadar da yapmamız gerekenlerin, bu anlamda yeni adım ihtiyaçlarımızın da hep birlikte farkındayız; bunu belirtmemiz lazım.

Tabii ki bazen şunu görüyoruz: Yasalarda, mevzuatta çok net bir şekilde ifade edilen haklar bazen yerelde bir uygulayıcının inisiyatifine, bazen kurumlar arası koordinasyon sorunlarına kurban gidiyor. Zaten bu Komisyonun temel amaçları, bizlerin il il yaptığı bu temaslardaki temel gerekçe; doğru olan çalışmaları teşvik etmek, daha görünür kılmak, büyütmek, güçlendirmek ama aksayan yönleri de net bir şekilde, cesaretle, en somut şekliyle ortaya koyup devletimizin o şefkatli ve kapsayıcı elini daha da güçlü kılmak. O yüzden sahadan aldığımız veriler bizler için çok kıymetli. Kurumlar arası veri sorunu Komisyonumuzun takip ettiği ve hakikaten net bir şekilde tespit ettiği konulardan biri, "veri körlüğü" diyoruz biz buna Komisyon olarak. Kaç engelli vatandaşımızın olduğu -il il, ilçe ilçe, mahalle mahalle- ve bu noktada engel grupları, yaşları, eğitim durumları, dağılımı; bunun daha net bir şekilde ortaya konması Komisyonumuzun gündemlerinden biri. Komisyonunuzun bu anlamda, kurumlar arası eşgüdümün sağlanması adına gündemi çok ama çok kıymetli çünkü verinin net olması ve bu anlamda hedefi tam on ikiden vuracak politikayı gerçekleştirmek veriye sahip olmaktan geçiyor ve biz Komisyon olarak bu anlamdaki veri körlüğünün en hızlı şekilde giderilmesi adına bu fotoğrafı net bir şekilde ortaya koyacağız. Tabii, bu anlamda entegrasyonun sağlanması, önerilerin ortaya konması raporumuz açısından en önemli gündemlerden biri.

Tabii, sağlık ve raporlama süreçlerinde vatandaşımızın yorulmamasını istiyoruz; bu çerçevede randevuların daha hızlı bir şekilde gerçekleşmesi, bu çerçevede rapor yenileme süreçlerindeki gerekliliklerin kısaltılması ve bu çerçevede bürokrasinin daha da azaltılması bizim tespit ettiğimiz önemli konulardan biri. Tabii, bunlar yasayla belirlenmiş haklar, konular ve bunlarla ilgili uygulama eksiklikleri, uygulama yanlışlıkları gördüğümüz birtakım tespitler var ve bunların her birini bizzat vatandaşımızdan dinliyoruz, gözlemliyoruz. Bunlarla ilgili çözüm önerilerimizi de Komisyon olarak en net şekilde ilgili paydaşlarımızla değerlendireceğiz.

ÇÖZGER ve erişkin raporları arasında yaşanan uyumsuzlukları ve bunun yanında ortez, protez, tekerlekli sandalye, işitme cihazı, hasta alt bezi gibi hayati öneme sahip ihtiyaçlarla ilgili fiyat güncellemelerini, bunlarla ilgili SGK desteklerinin güncel piyasa koşullarıyla desteklenmesine yönelik adımları Komisyon olarak dinliyoruz; bu çerçevedeki ilgililerle de görüşmelerimizi gerçekleştireceğiz.

Tabii ki otizm ve zihinsel, özel gereksinimli yavrularımızın ağız ve diş tedavileri için ayrı bir hassasiyet gerekiyor. Bununla ilgili il bazlı ihtiyaçları hem illerde dinliyoruz hem de genel olarak Komisyonumuza yansıyan konular var. Bugün de bununla ilgili de gündemlerimiz olacak ama bu da tespit ettiğimiz önemli başlıklardan biri, bu süreçlerde vatandaşımızın rahatlatılması gerekliliği Komisyon tespitlerimizden biri.

Yine, tek kapıdan hizmet alınabilecek multidisipliner ÇÖZGEM benzeri merkezlerin sayısının artırılması konusu tespitlerimizden bir diğeri.

Eğitim alanı çok kritik bir konu. Tabii ki kaynaştırma eğitimi çok güzel bir başlangıç ancak sahada, sınıfların içinde bu evlatlarımızın daha güçlü bir şekilde desteklenmesi, öğretmenlerimizin bu noktada daha güçlü hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi bir gereksinim olarak karşımızda. Gölge öğretmen ihtiyacı ve okullarımızın bu noktada fiziki yeterliliklerinin daha da artırılması apaçık bir gereklilik. Anne-babaların bu noktadaki talepleri, kaygıları hepimiz için çok ama çok kıymetli. Komisyon olarak bu süreçleri de masaya yatırdık, bununla ilgili takiplerimizi ve çözüm odaklı yaklaşımlarımızı da ortaya koyacağız.

Tabii, sadece okul çağı değil, 0-36 ay erken müdahale dönemini çok güçlü bir şekilde sisteme entegre etme ihtiyacının da farkındayız. Rehberlik ve araştırma merkezlerindeki eğitsel değerlendirme süreçlerinin on beş, yirmi dakikalık süreçlerle sıkıştırılmadan dil terapistinden çocuk gelişim uzmanına kadar tam donanımlı bir şekilde uzman ekiplerce yapılması, bu anlamdaki takviyeler de yine tespitlerimizden biri.

Tabii, okul servisleri, bu süreçlerdeki talepler, ihtiyaçlar ve bazen mağduriyetler bunlar da önemli, bunlar da il bazlı çözülebilecek konular. Bunlara da özellikle Komisyon olarak hassasiyet gösterdiğimizi ve bunun da takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum. Servis şoförlerinin keyfî bir şekilde engelli öğrenci almamasına yönelik bize gelen şikâyetler ve belli bir kilometre ötesinde yeni taleplerin ortaya konulması; bunlara asla toleransımız olmaz. Tabii ki bunlar aynı zamanda hem mevzuatımıza hem de vicdana aykırı konular, bunları da özellikle ifade etmemiz lazım. O yüzden, 81 ilimizde bu çerçevedeki denetimlerin de sıklaştırılması konusu da bizim gündemimizde.

Tabii, istihdam; istihdamda çok önemli başlangıçlar yaptık, çok önemli hedefleri gerçekleştirdik, engelli bireylerimize yönelik rekorlar kırdık ancak özel sektördeki kotaların sadece kâğıt üzerinde doldurulup engelli bireyin fiilî üretime katılmaması gerçeğini bazı bölgelerde, bazı uygulamalarda görüyoruz ve bu bizim için kabul edilebilir değil ve bu noktada da istihdamın gerçek bir şekilde uygulanmasından yana olan tavrımızı da yine Komisyon olarak ne yapacağız? Net bir şekilde ortaya koyacağız ve bunun da takipçisi olacağız.

Tabii, erişilebilirlik; şehirlerimizin, kurumlarımızın engelsiz hâle getirilmesi. Bu anlamda, attığımız çok büyük adımlar var, çok büyük çabalar var, devrim niteliğinde yasalar var ama engelli bir kardeşimiz evden çıktığında görme engelliler için yapılan sarı, hissedilebilir yüzeyin üzerine park etmiş bir araç, aylardır tamir edilmeyen bir metro asansörü veya standart dışı rampalar görüyor maalesef. Sözde rampa yapılmış ama o rampaya bırakın engelli aracının, engelli bireyin çıkmasını, o rampalar normal şartlarda da kullanılması mümkün olmayan rampalar. Bunlara el birliğiyle dikkat edip, bu konudaki ihlalleri hep birlikte gözlemleyip gereken yaptırımı, gereken önleyici tedbirleri de ne yapmamız gerekiyor? Ortaya koymamız gerekiyor.

Tabii, bu konular ve pek çok konu, bunların her biri bizler için çok kıymetli, vatandaşlarımızın her bir sorunu bizler için çok değerli ve bu noktada da elbette burada ifade edemediğim konuların da her birinin farkında olduğumuzu da ifade etmek istiyorum. Çok ciddi görüşmelerle çok ciddi bir bilgi topladık ve bunların her birinin hem çözüm noktasında hem de takip noktasında birer vatandaş olarak -bırakın Komisyon üyesini, milletvekilini- bu sorumluluğu hisseden birileri olarak her daim takipçisi olacağız. O yüzden, tabii ki bugünkü bu süreç, bugünkü bu toplantı bizler için çok kıymetli.

Bizler buraya sizleri dinlemeye geldik, sizlerle birlikte bu konuları açık seçik bir şekilde konuşmaya ve Komisyonumuzun yol haritasını sizlerle ne yapmaya geldik? Çizmeye geldik, o yüzden, lütfen rahat olun. Edirne'nin, Kırklareli'nin, Tekirdağ'ın, Çanakkale'nin en iyi bildiğini, sahada bizzat tecrübe ettiklerinizi bizlerle paylaşın; elbette iyi işleyen, tıkır tıkır yürüyen tüm çalışmaları da paylaşın; bunları biz de tüm Türkiye'ye model olarak duyuralım. Buradaki tüm konuşmalarımız Gazi Meclisimizin tutanaklarında bizzat yer alacak ama tıkanan yerleri de işlemeyen çarkları da söyleyin ki onları hep birlikte daha işler hâle hep birlikte ne yapalım? Kavuşturalım, daha kapsayıcı ve erişilebilir bir Türkiye'yi inşa etme adına birlikte adımlar atalım. O yüzden, ben bu toplantımızı çok kıymetli buluyorum.

Burada bulunan herkese şükranlarımı ifade ediyorum; Değerli Valimize, Belediye Başkanımıza, tüm Edirneli hemşehrilerimize özellikle ev sahiplikleri için ayrıca şükranlarımızı Komisyon olarak ifade ediyorum.

Tabii, Komisyon üyelerimizin her biri bizler için kıymetli; Değerli Başkan Vekilimiz Jülide Bakanımız, Ali Bey, Semra Hanım, Edirne Milletvekili Baran Bey aramızda, Latif Bey, Erol Hocamız ve Edirne Milletvekili olarak Fatma Hanım bizlerle birlikte. Ben, tüm Komisyon üyelerimizle birlikte bugün bizlerle beraber olan Edirne'mizin kıymetli vekillerine de şükranlarımı sunuyorum. Burada bir ortak akıl var, ortak akılla, ortak vicdanla inşallah bu meseleleri konuşacağız.

Ben şimdi sözü Değerli Valime bırakıyorum ev sahibimiz olarak. Kendisine şükranlarımı sunuyorum, az önce bir projeyi dinledim kendisinden, o proje için de heyecanlandık, Edirne'nin bu anlamdaki vizyonunu valilik olarak bizlere ortaya koyacak, sonrasında da Değerli Belediye Başkanımızdan yine bir yerel yönetim olarak kendi fikirlerini, bu anlamdaki çalışmalarını dinleyip sözü sizlere bırakacağız.

Buyurun Sayın Valim.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Çok Kıymetli Bakanımız, Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Başkanımız, kıymetli milletvekillerimiz, komşu illerimizden gelen çok kıymetli müdürlerimiz, katılımcılar, sivil toplum kuruluşlarının çok kıymetli başkanları, üyeleri; öncelikle, bu anlamlı günde böyle anlamlı bir toplantı için Komisyonumuza şükranlarımızı sunuyoruz.

Bizim de sabahtan itibaren Sayın Bakanımızı ve Komisyon üyelerimizi dinleme imkânımız oldu. Bu, tabii, söz konusu olan engelli bireylerimiz olunca aradaki bütün engelleri kaldırmak, aslında normal hayatta hiç sorun olmayan, bizim hiç göremediğimiz bazı hususların engelli bireylerimiz için ne kadar büyük problemler oluşturduğunu, aileleri için ne kadar sorunlar oluşturduğunu bir kere daha bu vesileyle idrak etme imkânımız oldu. Anlamlı ve güzel çalışmalar için teşekkür ediyoruz ve Komisyonumuzun raporlarından elbette bizler de yerelde faydalanarak kendimize bu manada uygulama örnekleri, iyi örnekleri seçerek ilimize de bunu adapte etmeye çalışacağız.

Ben engelliler noktasında Valilikte de kısaca anlatmaya çalıştım ama dışarıdan gelen hazıruna da birkaç noktada müsaadenizle bilgi vermek isterim. Öncelikle, Edirne'mizde engelliler noktasında büyük bir hassasiyet var, başka yerlerde de çalışmış bir mülki idare amiri olarak bundan kolaylıkla bahsedebilirim ve aynı zamanda, burada Valilik olarak biz 2 tane projeyi hayata geçirmeyi çok arzu ediyoruz. Bunlardan bir tanesi, şu anda başlattık, Aile Bakanlığımızın da izniyle, yaklaşık 20 bine yakın engelli bireyimiz var, oluşturduğumuz komisyonlarımız var, bu komisyonlar vasıtasıyla bütün engellilerimizi ramazan ayı sonuna kadar ziyaret etmeyi planlıyoruz. Şu anda 2 binli rakamlara ulaştık ve burada oluşturduğumuz özel bir anket sistemiyle beraber eğitim ihtiyacı olan, barınma ihtiyacı olan, sağlık sorunları olan, tamamen bunları kategorize ederek inşallah altı ay içerisinde de tespit ettiğimiz sorunları yüzde 10'a indirmeyi düşünüyoruz yani engellilerimizden gelen talepleri yüzde 10 seviyesine kadar indirip karşılamayı arzu ediyoruz. Böylece sürekli bir iletişim içerisinde olacağız. Bunu bir anket formuyla yapıyoruz. Biz burada geliştirdik ama Aile Bakanlığımızın da çok büyük bir katkısı oldu, onlar da orada kendi uzmanları kanalıyla eklediler, inşallah bunu hızlandıracağız.

Bir diğer konu da, az önce hem okulları gezdik hem de belediyemizin engelsiz yaşam merkezini gezme imkânımız oldu, burada büyük bir ihtiyacımız şu yönde: Ailelerin çocukları bırakıp -hep çocuk diyoruz ama- engellilerimizi bırakıp özel işleriyle ilgilenme ya da ne bileyim, bir pazar ihtiyacı bile aslında bir aile için çok önemli bir lüks sayılabilecek bir ihtiyaç, kendine vakit ayırması için bu Karaağaç bölgesinde büyük bir merkez yapacağız. Biz "Engelsiz Yaşam Merkezi" dedik ama Komisyonumuz "Mola Merkezi" dedi ya da "Yaşam Merkezi" adını verdiler. Orada hem engelli bireylerimizin kendi engel durumlarına göre vakit geçirebilecekleri alanlar oluşturacağız hem ailelerimize alanlar oluşturacağız, engelsiz kafelerimiz olacak, seralarımız olacak, küçük bir çiftliğimiz olacak. Böyle bir kompleksi, bir alanı inşallah bir ay içerisinde tamamlamayı düşünüyoruz. Onunla ilgili olarak projeleri bitirdik, belki

Edirne olarak bir katkımız olur. Burada da Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin yapmış olduğu projeden biz de esinlendik, inşallah, onu mikro planda buraya uygulamaya çalışacağız. Bizler yirmi dört saat her zaman birlikteyiz ama yine bizlere de bir talimatınız olursa her zaman onu da karşılamaktan mutluluk duyacağımızı belirtmek isteriz.

Bu vesileyle, hayırlı ramazanlar diliyoruz, hepinize hayırlı günler diliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sayın Valim, teşekkür ediyorum ilginiz ve bu anlamdaki hassasiyetiniz için.

Şimdi, az önce Vali Bey'in de belirttiği gibi, Edirne Belediyesinin engelsiz yaşam merkezindeydik, Başkanımızın orada da bu konuya yaklaşımını dinledik. Ben kendisine de teşekkür ediyorum ve sözü kendisine bırakıyorum.

Buyurun.

EDİRNE BELEDİYE BAŞKANI FİLİZ GENCAN - Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Kıymetli Komisyonumuzun kıymetli vekilleri, Sayın Valim, şehrimizden ve komşu şehirlerimizden gelen çok kıymetli yöneticiler, kıymetli hemşehrilerim; öncelikle Sayın Bakanım, sizlerin nezdinde Komisyonumuza çok teşekkür ediyorum. 2025'in Temmuz ayından itibaren -aslında kısa bir süre ama oldukça verimli- Türkiye'nin dört bir tarafında veri toplamak, sahada olmak suretiyle yapılmış çalışmalar. Biz de bugün Valiliğimizde karşıladık sizleri, daha sonra saha çalışmalarında da şunu gördük: Sizler Komisyon Başkanımız olarak, aynı zamanda bütün Komisyon üyeleri, kıymetli vekillerimiz sahada hem öğrencilerimizle hem velilerimizle hem eğitmenlerimizle gerçekten "Sorunun kaynağı nedir, nasıl çözüm üretebiliriz?" noktasında çok yoğun bir çaba sarf ediyorsunuz. Ben de bu anlamda şehrimizde de bu toplantısının gerçekleştirilmiş olmasından çok büyük memnuniyet duyuyorum. Zira, tabii ki bugüne kadar yapmış olduğumuz çalışmalar var ama muhakkak ki eksikliklerimiz de vardır. İnşallah, bu Komisyonun sonuç bildirgesiyle beraber biz de eksikliklerimizi görmüş ve onları telafi etme noktasında çalışma imkânı bulabileceğiz.

Tabii, biz Edirne Belediyesi olarak engelli bireylerin yaşam koşullarını sürdürülebilir bir şekilde iyileştirmeyi temel belediyecilik vazifemiz olarak görüyoruz ve bunu çok önceliyoruz. Sürece şöyle bir başlangıç yaptık: Öncelikle, engelli istihdam sayımızı artırdık çünkü engelli hemşehrilerimizin bizlerin mesai arkadaşı olması bizlerin bu anlamdaki eksikliklerini bize daha net bir şekilde gösterir oldu. Ben buradan Kent Konseyimize ve sivil toplum örgütlerimize çok teşekkür ediyorum. Özellikle, mesai arkadaşlarımızı da hem sivil toplum örgütlerinde bu anlamda çalışmış, diğer taraftan Kent Konseyinde bu konuda mücadele veren arkadaşlarımızdan tespit ettik ki engelli birimimizi kurduk. Engelli birimimizi kurmakla birlikte de şehirde, özellikle "Tüm engellilere daha kapsayıcı, daha sürdürülebilir hizmetler nasıl verebiliriz?"in çalışmalarını yaptık. Gururla ifade etmek istiyorum ki 3 Aralık 2016 tarihinde açılmış bulunan -buradan da emeği geçen herkese sonsuz teşekkürler- Engelsiz Yaşam Merkezimizde de çok önemli çalışmalar yürütüyoruz. Hem engelli bireylere eğitim anlamında ama onun yanı sıra da velilerimize destek olmak... Az önce ifade edildiği gibi, en büyük problem bazen ailelerin bu anlamdaki yalnızlaşmaları, sosyal hayatlarından kopmaları ve ne yazık ki bazen engelli bireylerin imkânsızlıklar nedeniyle evlerinde esir olmaları bizleri en çok üzen bir konudur. Engelsiz Yaşam Merkezi tam da bu noktada hem bireylere hem de ailelerine destek vermekte, bir taraftan da hem bütün kurum ve kuruluşlarla, özellikle sağlık il müdürlüğümüzle, sosyal hizmetler müdürlüğümüzle, üniversiteyle iş birliği yapmak suretiyle de burada çeşitli eğitimler yapıyoruz, velilerimizle, derneklerimizle, sivil toplum örgütlerimizle de bir araya geliyoruz. O yüzden, bu merkezde de tabii ki farklı fonksiyonlar kazandırma noktasında da sizlerden alacağımız geri bildirimler de bizim için yol gösterici olacak.

Diğer taraftan, engelli bireylerimizle ilgili engelli puseti, tekerlekli sandalye ve onların ihtiyaç duyabildiği tıbbi malzeme, ekipman konusunda da hızlı bir şekilde desteklerimizi yürütüyoruz. Bu anlamda, bizlerin oluşturmuş olduğu bir komisyonumuz var. Bu komisyonumuz evlerde inceleme yapmak suretiyle ihtiyaç sahibi engellilerimizin tespiti, onların ihtiyaç duyduğu ekipmanları da temin ediyoruz onlar için. Evde bakım hizmetlerine -gerçekten bu anlamda Valiliğimize de çok teşekkür ediyorum, onların da Edirne Belediyesinin de hassasiyetle yürüttüğü süreçler- biz gördük ki şehrimizde çok ciddi bir ihtiyaç hasılmış. Özellikle, Edirneli hemşerilerimiz, engelli hemşehrilerimizin yine evlerinde tespit yapmak suretiyle onların da bu ihtiyaçlarını karşılıyoruz. Onkoloji hastalarımızın kimi zaman hastaneye erişimleri noktasında sıkıntıları oluyor ki bugün sahadayken Sayın Bakanım, engelli bireylerimiz için de böyle bir ihtiyaç hasıl olduğunu tespit ettik hep beraber. Bizim de bu anlamda bir engelli araç talebimiz bakanlık tarafından onaylandı. İnşallah, o suretle de hem engelsiz yaşam merkezimize bireylerimizi, engelli bireylerimizi getirmek, diğer taraftan da hastaneye erişimlerini kolaylaştırma noktasında da destek olacağız. Dediğim gibi, biz daha sürdürülebilir, engelli hemşehrilerimizin daha onurlu, daha sürdürülebilir bir şekilde şehirde hizmet almaları noktasında çalışmalarımızı hızlı bir şekilde bütün kurum ve kuruluşlarla ortak desteklemek suretiyle devam ettireceğiz.

Ben tekrar bu ziyaretiniz için sizlere ve değerli çalışmalarınız için çok çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, yerel yönetimler burada çok ama çok kıymetli. Valiliğiyle, Belediyesiyle, ilçe belediyeleriyle, muhtarlığıyla, meclis üyeleriyle, kent meclisleriyle hakikaten yerel yönetimlerin her bir birimi hem kurumsal anlamda hem bireysel anlamda her bir yönetici çok ama çok önemli vizyona sahip olduğunda çok güzel neticeler çıkıyor. O yüzden, bu konuların daha yüksek standartlara ulaşması da yereldeki gücü, yereldeki bilinci ve yereldeki çözüm odaklı yaklaşımı güçlendirmekten geçiyor. O yüzden, biz bu çalışmalarımızda bir kez daha yerel yönetimlerin bu anlamdaki çabalarının yanında olduğumuzu ifade ediyoruz. Başkanımıza da teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi Edirne'yle başlıyoruz, Edirne Gençlik ve Engellileri Destekleme Derneği Başkanı Adem Düzkes, Dernek Başkanı.

Buyurun.

EDİRNE GENÇLİK VE ENGELLİLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI EROL ADEM DÜZKES - Öncelikle, Sayın Bakanım ve kıymetli hazırun, hepiniz hoş geldiniz.

Bu kıymetli çalışmadan dolayı sizlere teşekkür ediyoruz.

Edirne'deki engellilerin sorunlarıyla ilgili birçoğunu sizler zaten bizlere bahsettiniz ama yine de bizler de aynı şekilde aktarmak istiyoruz. Engellilerin raporları, engelli arkadaşlarımızın bu hastanedeki medikal malzemelerle ilgili yaşamış oldukları

sıkıntılar, aynı zamanda, elden tertibatlı olsun, özel tertibatlı araçlarla ilgili yaş haddi ve 1.600 motor hacmi sıkıntısı, bunların gündemde olup bir an önce, yaş haddinin yurt dışından en az beş yıla indirilmesi, 1.600 motor hacminin sınırının kaldırılması, engellilerin daha rahat bir şekilde araçlara inip binecek türde araçlarını kendilerini alabilecek imkânının sağlanmasını arzu ediyoruz.

Aynı zamanda, Edirne Valimiz olsun, Edirne Belediyemiz olsun engellilere bakış açısı ve göstermiş oldukları destek ve yardımlar bizler için öncelikle takdire şayan bir durum. Erişebilirlik konusunda valiliğimizin olsun, vilayet binamızın olsun, belediye binamızın olsun, diğer kısımların şu andaki aşamada, gayet net bir şekilde... Fakat sadece yollarımızda biraz sıkıntı var, bir de az önce Başkanımızın bahsettiği araç konusunda bizim de talebimiz olmuştu, Sayın Valim de "Belediye Başkanımız almazsa biz de alırız." dediler yani "En azından hem ikisi birden olmuş olur." dediler valilik olarak ve belediye olarak. Yani engelli arkadaşlarımızın hastanedeki kanser ve diğer tedavilerle ilgili kısımlarda ulaşabilmesi için evden hastaneye götürüp getirmesi konusunda sıkıntılar var. Bunlar da bir an önce çözülürse bizler için de çok büyük bir katkı olacağını canıgönülden inanıyoruz.

Diğer arkadaşlara ben söz vermek için fazla uzatmak istemiyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum, hayırlı ramazanlar, başarılar diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

Türkiye Beyazay Derneği Edirne Şubesi Başkanı Murat Nalça.

Buyurun.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ EDİRNE ŞUBESİ BAŞKANI MURAT NALÇA - Hoş geldiniz Sayın Bakanım.

Türkiye Beyazay Derneği Edirne Şube Başkanı Murat Nalça.

Öncelikle, bu Araştırma Komisyonunun bugün Edirne'de toplanmasından dolayı çok memnunuz. Biz de Beyazay Derneği olarak derneğimize başvuran engelli bireylerimizle ilgili Sayın Valimizle, Sayın Belediye Başkanımızla koordine içinde çalışmaya devam ediyoruz.

Bugün aramızda olduğunuz için teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

Edirne Engelli Gönüllüleri Derneği Başkanı Serpil Erkenciler.

Buyurun.

EDİRNE ENGELLİ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ BAŞKANI SERPİL ERKENCİLER - Hepiniz hoş geldiniz.

Engellilerin toplumla bütünleşmesinin önündeki başlıca sorunlar; yoksulluk, eğitim, ulaşım, fiziksel çevre ve kabul edilebilme sorunlarıdır. Etkin ve üretken bireyler olabilmeleri için önümüzdeki engeller kaldırılmalıdır.

İstihdam: Engelli istihdamı, sorumluluk projesi ya da yardım projesi olmamalıdır. Engelli olmayan çalışanları nasıl istihdam ediyorsak engellileri de aynı şekilde istihdam etmeliyiz. Engellerine uygun işler verildiğinde, iş performansının "engelsiz" dediğimiz çalışanlara göre hiç bir fark göstermediğini ve hatta kendilerini kanıtlama isteklerini göz önünde bulundurduğumuzda daha da başarılı olacaklarını göreceğiz; bu yüzden engellinin iş imkânlarını kolaylaştırmalıyız.

Medikal malzeme: Tüm engelli bireylerin toplumsal hayatta etkin, üretken olması için gerekli medikal malzemelerin -akülü sandalye, tekerlekli sandalye, ortez, protez- devlet tarafından ücretsiz karşılanması gerekmektedir. Aksi takdirde, engelli hâlâ "bağış verilen" statüsünden çıkmayacaktır. Bu hizmetler kurum ve kişilerin vicdanlarına bırakılmamalıdır.

Erişebilirlik: Sosyal hayata katılabilme açısından son derece önemli bir konudur ama bizler hâlâ her toplantıda, her Engelliler Günü'nde kullanamadığımız rampaları, ulaşamadığımız ulaşım hakkımızı, uygun olmayan binaları, engelli WC'lerini konuşuyoruz. Çözüm için çıkan yasaların ciddiye alınması, yaptırım gücünün uygulanması şarttır.

Raporlar: Her gittiğimizde kamu kurumlarından raporlarımızda "sürekli" yazmasına rağmen tekrar istenmesi, doğuştan gelen, iyileşmesi mümkün olmayan hastalıklara dair verilen iki yıllık raporlar zor olan hayatımızı daha da zora sokmaktadır. "Yemeğini yiyor, ayakkabısını giyiyor." diye çocuklarımıza verilen kısmi bağımlı raporlar yüzünden haklarımıza ulaşamamaktayız. Yemeğini yiyen, ayakkabısını giyen çocuklarımızı sokağa saldığımızda ne tehlikenin farkında ne de toplum kurallarına göre yaşayabilmektedir; sudan çıkmış balık misali. Hayatını idame ettirebilmek için sürekli bir ebeveyne ihtiyacı vardır. Bu yüzden "bağımlı, bağımsız, kısmi bağımlı" terimlerinin üzerinde çokça düşünülerek karar verilmelidir, hiç kimsenin inisiyatifine bırakılmamalıdır.

Toplumun bakış açısı en önemli konulardan biridir. Engelli bireyler hâlâ toplumun içinde kabul görmemekte, sorunlar yaşamaktadır. İnsanların bakışlarının engelli bireylerin üzerine kilitlenmesi; aciz, yardıma muhtaç, eksik görülmesi; meraklı sorulara muhatap kalması topluma adapte olmasını zorlaştırmaktadır. Toplumun bakış açısı değiştiği takdirde, engellilerin birer farklılık olduğu benimsendiğinde bizler de var olan her türlü engellimizi aşarız. "Sevgi, her engeli aşar." Aşmaz! Engeller, hepimizin şartlarının farklı olduğunu bilerek, çözümler üreterek, saygıyla aşılabilir. Bu bakış açısı, topluma adapte edildiğinde hiçbirimizin birbirimizden farkı olmadığı anlaşılacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz Serpil Hanım.

Açelya Sivrikaya Giray, Edirne Engelli Meclisi Yönetim Kurulu Üyesi.

Buyurun.

EDİRNE İL ENGELLİ MECLİSİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ AÇELYA SİVRİKAYA GİRAY - Disleksi Öğrenme Güçlüğü Derneği Yönetim Kurulu Üyesiyim, aynı zamanda Türkiye Disleksili Çocuklar Vakfı Başkan Yardımcısıyım.

Ben sadece Edirne yerelinde, bölge özelinde değil biraz makro olarak gündemlerimizi iletmek istiyorum size. "Özel öğrenme güçlüğü yaşayan, görünmeyen engel türü" dediğimiz tanı gruplarına ait çocuklarımızın öncelikle tarama ve erken müdahale alanında yaşadığı bazı sorunlar var. Bu bağlamda, fark edilmeyen veya erken müdahale edilmeyen çocuklarda özgüven eksikliklerinin, akademik başarısızlıkların ve okul bırakma oranlarının yüksek olduğunu görüyoruz. Buna yönelik olarak çeşitli zorbalıklarla karşılaştıklarını, akabinde de kendilerinin de akranlarını zorbalamaya başladıklarını görebiliyoruz.

Bu bağlamda, bizim dernek ve vakıf olarak çözüm önerilerimiz var. Bunlardan birkaç tanesi: Okul öncesi dönemde riskli çocukların tespitlerinin yapılabilmesi için 60-72 ay arasında olan çocukların çeşitli tarama ölçekleriyle ülke genelinde taranması; aile sağlığı merkezlerinde aşı takvimi için yapılan planlamanın ve takibin 60-72 aylık çocuklar için de yapılması ve zamanı gelen çocukların devlet tarafından taranması; suç işlemiş, hüküm giymiş ebeveynlerin çocuklarının "Genetik olarak yatkınlıkları var mı? Psikolojik olarak sıkıntıları var mı? Davranışsal problemleri var mı?" diye Emniyet müdürlüklerimizin desteğiyle -daha doğrusu İçişleri Bakanlığı desteğiyle- taranması ve yine sevgievlerindeki çocuklarımızın ülke genelinde düzenli olarak taranması.

Toplumsal bilinçlendirme ve bilgilendirme konularında da sorunlar yaşıyoruz Sayın Bakanım. Bu bağlamda, aile ve öğretmen bilgilendirmelerimizin çok kıymetli olduğuna zaten sizler değindiniz. "Peki, bu kapsamda başka neler yapılabilir?"le alakalı çözüm önerilerimizi iletmek isterim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi şöyle yapalım, siz bunları bize yazılı olarak verin.

EDİRNE İL ENGELLİ MECLİSİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ AÇELYA SİVRİKAYA GİRAY - Yazılı olarak vereyim.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Dernek başkanlarını dinledik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Zaten biz Komisyonumuzda dinledik, tafsilatlı bir şekilde dinledik.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Yerelde sıkıntılarınızı anlatırsanız daha sağlıklı olur.

EDİRNE İL ENGELLİ MECLİSİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ AÇELYA SİVRİKAYA GİRAY - Şimdi, özel öğrenme güçlüklerinde yerel olarak Edirne bazında yaşadığımız sıkıntılardan bahsedebilmem için çeşitli erişilebilirlik sorunları yaşamamız lazım. Öğrenme güçlüğü okuma ve okuduğunu anlamada güçlük olduğu için bu kapsamdaki problemler maalesef ülkemiz genelinde görülüyor, bunu Edirne özeline indirgeyemem ancak size sadece konu başlıklarını aktarabilirim. Öğretmen yaklaşımlarımız, destek odalar, bireyselleştirilmiş yani destek odaların kullanılmaması, öğretmenlerimizin destek odaları kullanımlarını arttırmak için ek ders saati ücretlerini yüzde 25 değil de yüzde 100 olarak artırmamız onları teşvik edici olabilecektir çünkü hafta sonu okullarımızda verilen eğitimler öğretmenlerimizin ek derslerine yüzde 100 ders ücreti olarak yansıtılıyor; destek oda için de bu yapılabilirse destekleyici olabilir. Yine, okul idarecilerimizin destek odalarını daha aktif kullanmalarını teşvik etmek için onlar da bu anlamda ödüllendirilebilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İl Millî Eğitim Müdürümüz de burada, kendisine de bunları iletirseniz sevinirim.

EDİRNE İL ENGELLİ MECLİSİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ AÇELYA SİVRİKAYA GİRAY - Tabii ki efendim.

LGS ve YKS sınavlarıyla alakalı da sadece LGS sınavında çift kitapçık... Öğrenme güçlüğü olan çocuklarımız ayrı sınıflarda okuyucu ve kodlayıcıyla sınava girebiliyorlar. Kendilerine okuyucu atanan çocuklarımıza çift kitapçık verilebilirse görsel olarak çocukların soruyu algılamaları da daha sağlıklı olacaktır.

Diğer hususları da ben yazılı olarak iletiyor olacağım.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lütfen, bizim iletişim bilgilerimiz sizde var zaten, Komisyonumuza iletebilirsiniz.

Sağ olun.

Keşan Engellileri Koruma Derneği Başkanı Fatma Öz, burada mı? Yok.

Peki, gelince hatırlatırsınız, biz kendisine söz veririz.

Edirne Zihin ve Hareket Özürlü Çocukları Koruma Derneği Başkanı Nilüfer Sivrikaya Tokgöz.

Buyurun.

EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NİLÜFER SİVRİKAYA TOKGÖZ - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Edirne'de sizleri ağırlamaktan mutluluk duyduk.

Ben hemen yaşadığımız birtakım sıkıntıların özetiyle beraber... Engelliğe dayalı ayrımcılık ulusal ve uluslararası mevzuat da çok yer almasına rağmen, yaşamımızın içerisinde engelliliğe dayalı ayrımcılık çok hissedilir bir şekilde devam ediyor. Bununla ilgili okul öncesi dönemden itibaren tersine kaynaştırma programların yapılması bunu çok daha farklı bir noktaya getirebilir çünkü saha çalışmaları ve bilimsel dayanaklı çalışmalarımız bize gösteriyor ki etkileşimle ancak biz bunu çözebiliriz. Örneğin, yaptığımız çalışmalarda gördük ki çocuklar farklı gelişim gösteren akranlarını tanımlamakta, nasıl hareket edecekleri, nasıl oyun oynayacaklarıyla ilgili sıkıntılar yaşıyorlar.

Yine, yetişkin grupla ilgili sıkıntılar var. Yaşam boyu fiziksel aktivite merkezleri çok etken. 18 yaş üstü engelli bireyler özellikle zihinsel engellilik söz konusu olduğunda burada çok daha en büyük sıkıntılar oluyor. Senin sporun, senin yönetimin ya da sürekli hareket merkezlerinin kurulması etken.

Yine, aynı şekilde nasıl gölge öğretmen varsa "gölge antrenör" kavramı artık oturtulabilir. Burada bireylerin, zihinsel yetersizliği olan ya da yetersizlik gruplarındaki bireylerin aktif yaşama katılımları noktasında daha etkin planlar ve projeler yapılabilir; bununla ilgili çalışmalara biz hazırız.

Aynı zamanda, ben spor bilimleri fakültesinde öğretim üyesiyim, çok somut bir şeyi sizinle paylaşmak istiyorum. Kurumlar arasında da farklı davranılıyor; danışmanlığını yaptığım bir öğrencim var, serebral palsi tanılı, şu anda spor bilimleri fakültesi antrenörlük bölümü mezunu, aynı zamanda Millî Eğitimde beden eğitimi öğretmeni, bu arkadaşımız Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünde "fitness" antrenörü -ki spor bilimleri fakültesinde antrenörlükten mezun olan herkes 3'üncü kademe antrenörlük belgesini alır- mezun olmasına rağmen antrenörlük belgesi verilmiyor, sadece engelli olduğu için; bu da çok somut yaşadığımız bir ayrımcılık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey, bu konuyu çözüyorlar değil mi? Bunu Bakanlıkla biz konuştuk, sadece bu arkadaşımıza özgü bir konu değil -malum, biz tüm Türkiye'yi dolaştığımız için- bu, genel bir sorun. Bunu hem Komisyon toplantımızda gündeme getirdik hem de takip ediyoruz. Ne zaman çözecekler, ne aşamadalar?

KOMİSYON UZMANI HAYRULLAH OZAN ÇETİNER - Başkanım, açılan kurslarla değerlendirmeye alacağız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz de bu konuda bize geri bildirimde bulunursanız hocam, mutlu oluruz.

EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NİLÜFER SİVRİKAYA TOKGÖZ - Evet, biz de takipçisiyiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bizim iletişim bilgilerimiz var değil mi Komisyon olarak?

EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NİLÜFER SİVRİKAYA TOKGÖZ - Evet, var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, bize iletirseniz seviniriz.

EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NİLÜFER SİVRİKAYA TOKGÖZ - Çalışmayla ilgili de Yeşim Hocamın ekleyecekleri vardı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun, Yeşim Hocam.

EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ YEŞİM FAZLIOĞLU - Merhabalar, hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, ben de bir şey eklemek istiyorum; biz engelliler konusunda konuşuyoruz ama önleme konusunda çok fazla konuşmuyoruz. Türkiye genelinde önleyici merkezler kurulabilirse -bu önleme engellilikle ilgili olabilir, zorbalıkla ilgili olabilir, farklı hastalıklarla ilgili olabilir- kurumsal iş birliğiyle mesela, otizmle ilgili küçük, 22 soruluk bir "checklist"le bizim belirtileri altı aylıktan itibaren görebilip önleyebilme şansımız var. Rehberlik araştırma merkezlerinin dışında, Türkiye genelinde koruyucu merkezler, böyle önleme merkezleri oluşturabilirsek çok faydalı olacağını düşünüyorum. Ben bunu eklemek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yeşim Hocamın bilgilerini alalım, onunla aynı zamanda Komisyon raporuna... Kendisi akademisyen, Profesör Doktor Yeşim Fazlıoğlu. Bu konudaki önerilerinizi hem daha teknik olarak alalım hem de sizi bu işlere daha yoğun bir şekilde katalım olur mu?

EDİRNE ZİHİN VE HAREKET ÖZÜRLÜ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ YEŞİM FAZLIOĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

Edirne Bedensel Engellileri ve Ailelerini Koruma, Yardımlaşma Derneği Başkanı Dilek Öner Kaynak.

Buyurun.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI DİLEK ÖNER KAYNAK - Merhabalar.

Ben de engelli bireylerle yani engellilerle ilgili bir şey söylemek istiyorum. Ben engelli doğdum, kırk dört yıl engelli yaşadım, çocukluğumu engelli olarak geçirdim. Ben şöyle bir şey öneriyorum, istiyorum daha doğrusu: İlköğretim 1'inci sınıflarda, okullarda engelli bireylere yaklaşımın ve bakış açısının değişmesi için ders verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ders ilkokulda mı olsun?

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI DİLEK ÖNER KAYNAK - İlkokul 1'inci sınıftan başlamalı bence, çocuklar bilinçlendirilmeli çünkü çocuklar küçük yaşta bilinçlendirildiği zaman beynine yerleşiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI DİLEK ÖNER KAYNAK - Bir de Sayın Bakanım, tekerlekli sandalyelerle ilgili, akülü sandalyelerle ilgili raporlar çok zorluyor kişileri. Akülü araçları bizler normal kullandığımız zaman zaten dirsekler, eller yıpranıyor; akülü araçların da reçete edilmesini istiyoruz. Raporlarda bir sürü zorluk çıkıyor, kalp krizi geçirmiş olması gerekiyor, bunun gibi şeyler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, teşekkür ediyorum.

Ben bu araçla ilgili konuyu tam anlayamadım.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Sayın Başkanım, o konuda benim başıma gelen bir şey var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Ben 2008 yılında, trafik kazası sonucunda omurilik felçli kaldım. SGK'ye akülü sandalye için başvurduğumda, rapor aldığımda bana dediler ki: "Sadece omurilik felçli olmanız yetmez, kalp hastası da olursanız ancak akülü sandalye alabilirsiniz." Ondan on gün sonra kalp krizi geçirdim, bir ay sonrasında yeniden hastane raporu aldığımda "Şimdi akülü sandalye alabilirsiniz." denilip akülü sandalye verdiler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç yılında oldu bu?

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Aşağı yukarı on dört yıl önce oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Değişti mi sonra bu durum?

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Kanunen beş yılda bir sandalye alma hakkımız olduğunu öğrendiğimde, sandalyem eskidiği için sandalye istediğimde kendileri bana "Rapor getir." dediler. Yeniden rapor düzenledim -sürekli raporum olduğu hâlde- raporu alıp gittiğimde bana kullanılmış, kendi sandalyemden daha kötü bir sandalye vermeye kalktılar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Coşkun Bey, bu bahsettiği nerede yazılı? Kalp konusu neye istinaden böyle bir talepte bulunmuşlar?

KOMİSYON UZMANI COŞKUN GÖZAĞAÇ - Başkanım, şu anki sistemde Sağlık Bakanlığı tarafından tekerlekli sandalye için dedikleri gibi bir rapor düzenleniyor, bununla birlikte tekerlekli sandalye alınıyor. Akülü sandalye için aslında Sağlık Bakanlığı...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, şimdi omurilik felcinin yanında kalp rahatsızlığı da zaruri mi?

KOMİSYON UZMANI COŞKUN GÖZAĞAÇ - Evet. Aslında, doktorların akülü sandalye rapor edebilmesi için "Normal sandalye kullanamaz." gibi bir rapor olması gerekiyor yani "Normal sandalyeyi kullanamaz, akülü sandalye kullanması gerekiyor." şeklinde bakıyor Sağlık Bakanlığı.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Şimdi, ben normalde kalp hastası olmadığım zaman, kolumu kullandığım zaman manuel sandalye aldığımda -Belediye Başkanımız da Valimiz de bilir- yollara çıktığımda rampalı birçok yolumuz var... Bu yolda sağlam bir insan bile manuel sandalyeyle o rampayı çıkamaz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Doğru, doğru.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - O zaman ben kendimi eve hapsetmek zorunda kalacağım. Edirne'nin bütün yollarının düz olduğunu bana garanti edebilir mi Belediye Başkanımız? Edemez.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anlıyorum ben sizi.

Erol Hocam, buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Başkanım, aslında ben biraz mevzuatla ilgili konuşmak istiyorum.

Normalde akülü sandalye için sağlık raporunda dikkat edilen konu şudur: İki alt ekstremite ve beraberinde bir de üst ekstremite de bir problem var ise o zaman akülü araba alınabiliyor.

İkincisi, kalple ilgili konudan daha ziyade, akciğer ve kalp rahatsızlığı olanların solunum sıkıntısı oluyor ve eforla ilgili sıkıntı yaşadıkları için eğer böyle bir durum var ise o zaman üst ekstremitede bir problem olmasa dahi iki alt ekstremite ve bu rahatsızlık akülü araba almak için, rapor için uygun şartlar olarak değerlendiriliyor. Bunlar tekrar gözden geçirilebilir mi? Bunların zaten notlarını aldık biz, Sağlık Bakanlığına da ileteceğiz. Bunlar da tekrardan nasıl bir iyileştirme olabilir? Özellikle engelli bireylerimizin lehine olabilecek her şey için de gerekeni yapacağız inşallah.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI DİLEK ÖNER KAYNAK - Normal tekerlekli sandalyeyle gerçekten ulaşılabilir...

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Aslında herkesin...

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI DİLEK ÖNER KAYNAK - İnsanların özgürlüğü yok yani.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ortopedik engelli olan vatandaşlarımızın aslında akülü araba kullanması onlar için gerçekten çok kıymetli, çok önemli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bunu gündeme getireceğiz.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ama ben size şu anda bakılan mevzuatı söylüyorum, hekim arkadaşlarımız da bu mevzuata göre karar veriyorlar zaten. Mevzuatta değişiklik yapılması gerekebilir mi? Evet, bunu zaten biz not aldık, gereken yerlere de ileteceğiz.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Bakanım, bir şey daha var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Şu anda kalp hastası olduğum ve ortopedik engelli olduğum için sonda ve alt bezi kullanıyorum. Her sene rapor yenilemek için beni hastaneye gönderiyorlar, benim zaten sürekli raporum var engelli olarak. Bu alt bezini ve sondayı ben ölene kadar kullanacağım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, farkında olduğumuz bir konu, ben konuşmamda da zikrettim onu.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Her sene yenilemenin zorunluluğu yok yani.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Farkındayız, onun da düzeltilmesi gerekiyor, haklısınız. Tekrar tekrar rapor istenmesi yanlış.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Bakanım, bir konu daha var: İlaç raporum olduğu hâlde, sağlık ocağından yazdırmam gerektiğinde "Uzman doktor ilacı." denilip SGK ilacı vermiyor, yeniden hastaneye gidip yazdırmam isteniyor; zaten ulaşım engelim var, normal ulaşım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Coşkun Bey, bu mevzuata da bir bakalım. Bizim hukuk danışmanımız Coşkun Bey dinlesin sizi.

Teşekkür ediyorum.

EDİRNE BEDENSEL ENGELLİLERİ VE AİLELERİNİ KORUMA, YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ÜYESİ MEHMET APTU - Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - EĞİTİM-BİR-SEN Eğitimciler Sendikası Edirne Şube Başkanı Erdinç Dalgıç.

Buyurun.

EĞİTİM-BİR-SEN EĞİTİMCİLER SENDİKASI EDİRNE ŞUBE BAŞKANI ERDİNÇ DALGIÇ - Sayın Başkanım, benim söyleyecek herhangi bir şeyim yok. Bununla ilgili arkadaşlar zaten çalıştılar, konuşuyorlar, onun için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, biz teşekkür ediyoruz.

Dünyam Zihin Engellileri Yetiştirme ve Koruma Derneği Başkanı Nevreste Yılmaz.

Buyurun Nevreste Hanım.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Hoş geldiniz Sayın Bakanım.

Biz tıbbi raporlarla ilgili sağlık kurumlarından randevu almakta zorlanıyoruz, sıkıntı yaşıyoruz. Hastanelere gittiğimizde bize orada yardımcı olacak bir birey istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mesela, en son ne zaman gittiniz hastaneye?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Altı ay falan oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne tür zorluklarla karşılaştınız?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Ya, randevumuz oluyor, ismimiz yazdığı hâlde içeriye alınmıyoruz ama başka bir hastanede çalışan, yakınıyla birlikte içeriye giriyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Edirne'de mi oldu bu?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Edirne'de oluyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağlık İl Müdürü burada mı?

Kendisiyle görüştünüz mü bu konuyu?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Görüşmedim, hayır.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Hangi hastane?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Devlet hastanesinde oluyor. Hastane çalışanlarına daha öncelikli, onun yakınını içeri alıyorlar, engelli bireyi bekletiyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, bu konuda Vali Bey'le sabahleyin konuştuğumuzda bize yeni bir çalışmadan bahsetti.

Buyurun Sayın Valim.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Bizim, orada bir engelli deskimiz var, engellilerimizi karşılayacak ve bütün bu tedavi sürecini takip edecek özel bir birimimiz var; orayla bir iletişim kurarsanız memnun oluruz.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Tamam Valim.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Bir şehit ve gazi ailelerimiz için var, bir de engellilerimiz için bu rapor ve tedavi süreçlerini takip etmek üzere. Yine, sizin söylediğiniz gibi, birisi refakat ediyor, bütün rapor ve tedavi süreçlerini takip ettiriyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Belki bunu tanıtmak lazım yani tüm engelli camiasının bileceği şekilde hem hastanede ilgili tabelaların, görsellerin olması hem de...

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Var herhâlde Başkanım.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Girişte var ama Bakanım, yeri boş yani.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, o tür durumla karşılaştığınızda hem Sağlık Müdürümüz burada hem de Vali Bey, onlara gereken bildirimde bulunursanız ilgili yaptırım uygulanır. Anlatabiliyor muyum? Burada sizin geri bildiriminiz çok önemli. Var olan bir sistem uygulanmıyorsa orada sorun var demektir. O sorunun da sizin yol göstericiliğinizle üstüne gideceğiz. O yüzden, ilgili mercilerle bunu lütfen paylaşalım.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Tamam Bakanım.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Sayın Bakanım, çok özür dilerim, bu konuda ben de bir iki ekleme yapayım.

Sağlık Müdürümüz kalktı ama hiçbir şey söylemedi. Normalde bunlar sizin inisiyatifinizde olan şeyler yani engelli bireyler için... Ben başhekimlik yapmış birisi olarak söylüyorum, ben şehir hastanesinin başhekimiyken engelli bireyler için bir müracaat deski koydum ve arkadaşlarımız onlara yardımcı oluyordu. Bunu, aslında, bizim yöneticilerimizin çok rahatlıkla çözebilmesi lazım, burada bunların konuşulmaması lazım.

EDİRNE İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSTAFA İSHAK YILDIRIM - Sayın Bakanım, değerli hazirun; böyle bir deskimiz var zaten. Şimdi, bizim sağlık kurullarımıza günde 42 slot randevu açılmakta. Yenileme, rapor yenilemeler randevusuz 10'ar kişi şeklinde alınmakta. Örneğin, bugün 10 kişi almamıza rağmen sadece 4 başvurumuz oldu. Aslında, en üstten randevu slotlarımızı açıyoruz ve gerekeni yapıyoruz. Böyle bir deskimiz de var. Tabii, deskte bizim 5, 6 personel bulundurma şansımız yok. Günde 7 bin tane poliklinik yapan çok yoğun bir hastaneyiz. Haftanın dört günü sağlık kurullarımız var. Muhtemelen, hanımefendi geldiğinde, bizim engelli deskimizdeki kardeşimiz başka bir engelli arkadaşımızla, kardeşimizle ilgileniyordu. Ama bu durumda, hasta haklarına ya da başhekimliğe başvurduğunda anında yanına bir personel verilip gereken yapılıyor.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Daha dikkatli olalım, daha tedbirli olalım.

EDİRNE İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSTAFA İSHAK YILDIRIM - Bu konuda daha da dikkatli oluruz, olmadı orada ek bir personel de bulundurmaya çalışırız.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Destek olalım inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Söyleyeceğiniz bir şey var mı?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Var Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Benim, 31 yaşında Down sendromlu bir kızım var, kalp piliyle yaşıyor. Bir engelli bireyin vücudunda kalp pili gibi herhangi bir metal bulunduğu zaman yüzde 100 direkt ağır engelliye giriyordu. Rapor değiştirdik, iki sene önce raporumuzu yenilememizi istediler, raporu 84'e düşürdüler. Bize söylenilen, engelli bir bireyin vücudunun bir yerinde pildir, bir aparat olduğu zaman...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Anladım, bu konuyu bizim hukuk danışmanımız Coşkun Bey'le görüşün şimdi, bir tetkik etsin, incelesin raporları, olur mu?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ BAŞKANI NEVRESTE YILMAZ - Tamam.

Melek Abla da söz istiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun Melek Hanım.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ MELEK ÖZGÜLER - Hoş geldiniz Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ MELEK ÖZGÜLER - Teşekkür ederiz bizim sorunlarımızı dinlediğiniz için.

Ben bir engelli annesiyim, oğlum 38 yaşında, motor geriliği var -beraberiz zaten- raporu 71'di ama 54'e düşürdüler. O zaman, bizim çocuklarımıza bir iş versinler madem yapabilecek duruma düşürüyorlar yani biz bunları çok yaşıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zaman düşürdüler 51'e?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ MELEK ÖZGÜLER - Yeni, bir sene olmadı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, Coşkun Bey, Melek Hanım'la da bir konuşun, durumu tespit edelim.

Başka bir şey var mı?

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ MELEK ÖZGÜLER - Bakımevleri yapılmasını istiyoruz biz, bu çocuklarımızı bırakacak bir yerimiz olmasını istiyoruz yani birazcık rahat edelim. Ameliyat oldum, görümcem geldi Kocaeli'den çocuğuma bakmak için; bunları yaşamak çok zor bizim için ama anlayan bilir belki de bizi.

Bir de engelliler için hukuk danışmanı, hukuk bürosu istiyoruz, bizim hakkımızı savunacak birisini istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Edirne Barosundan kim var aramızda? Kimse yok.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ ERTUĞRUL TANRIKULU - Yok herhâlde, Sayın Bakanım, ben Doktor Ertuğrul Tanrıkulu...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir saniye...

Baro temsilcisini çağırıyoruz biz ama gelmediler mi?

KOMİSYON UZMANI COŞKUN GÖZAĞAÇ - Listemizde gözüküyor, Avukat Hilal Dündar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, nerede kendisi?

TEKİRDAĞ BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYON BAŞKANI HİLAL DÜNDAR - Ben Tekirdağ Barosunu temsilen geldim.

KOMİSYON UZMANI COŞKUN GÖZAĞAÇ - Tekirdağ mı? Pardon.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, biz Edirne Barosundan bahsediyoruz. Edirne Barosundan kim var? Baro temsilcilerinin normalde bu toplantıda olması lazım ve davet edildiler.

KOMİSYON UZMANI COŞKUN GÖZAĞAÇ - Sayın Bakanım, Avukat Volkan Erkan.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Edirne Barosu temsilcisi Volkan Bey nerede? Yok.

Şimdi, tabii, hukuk noktasında baroların illerde yaptığı birtakım çalışmalar var, o yüzden ben baro yetkilisini dinlemek istedim. Bu konuyu da Coşkun Bey, burada baroyla konuşalım. Bu konuda her ilde böyle bir çalışma var, destek var; burada niye yok ya da kendileri niye yok? Onu da bir tetkik edelim.

Buyurun Ertuğrul Bey.

DÜNYAM ZİHİN ENGELLİLERİ YETİŞTİRME VE KORUMA DERNEĞİ ÜYESİ ERTUĞRUL TANRIKULU - Sayın Bakanım, Dünyam Zihin Engellileri Yetiştirme ve Koruma Derneği Yönetim Kurulu üyeleri olarak buradayız. Biz 172 üyeye sahibiz ve zihinsel engellilerle spesifik -2012'de kurulduk- anlamda çok ciddi çalışmalar yapıyoruz. Zihinsel engelli annelerinin, engelli annelerinin en büyük duası ne yazık ki "Çocuğum benden önce vefat etsin. Onu kime ve devletimize nasıl emanet edeceğiz?" O yüzden, annelerin, ebeveynlerin birçoğu bize şunu söyledi "Lütfen, yatılı, yirmi dört saat hizmet veren bakımevleri olsun." Bu bütün annelerin dileği.

Bir de anneler ve babalar şunu istediler: "Bize engelli bakım ücreti verilirken ne yazık ki bizim maaş durumumuza, evimize giren gelire bakılıyor. Oysaki biz engelli bir çocuğumuzla çok daha fazla ilgilenmek istiyoruz. Ne olur, bize böyle, bu şekilde 'Git, şuradan şunu yap. Bu belgeyi getir. Yok, tapun var mı? Yok, hisseli arsan var mı?' diye uğraştırmasınlar ve engellilik konusunda lütfen, bu eşitliği sağlasınlar."

Sayın Bakanım, buraya gelirken ve dünden beri çalışıyorum, 2026 Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesine baktım -siz de biliyorsunuzdur- engellilere ayrılan pay yüzde 2'nin altında. Ben bir hekim olarak ve bir aktivist olarak da şunu söylüyorum: Bütçesi olmayan hiçbir şeyi başaramayız. 16 milyon engelliden bahsediyoruz ama bütçedeki payı yüzde 2'nin altında.

Bir de bu toplantı çok kıymetli tabii, Harun Müdürüm de burada. Ben engellilerle çok uzun yıllardır, 1997'den beri çalışıyorum. İllerde ve ilçelerde aile ve sosyal hizmetler müdürlükleri ayda bir engelli aileleriyle toplanıyordu Sayın Valim. Derneklere üye olmayan, örgütlü olmayan engelli aileleri de var. Bence illerde böyle aylık toplantılar yapılabilir. Belediyemizin Engelsiz Kafesinde yapıyorduk o toplantıları, çok da kıymetliydi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Edirne Kültür, Sanat, Doğa Spor Kulübü Başkanı Özkan Arsu...

Buyurun.

EDİRNE KÜLTÜR, SANAT, DOĞA SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ÖZKAN ARSU - Merhabalar.

Sayın Bakanım, Sayın Valim, Belediye Başkanım ve kurul üyeleri hoş geldiniz.

Sportif anlamda benim sporcularım var. Bunlara da zaten gerekli ilgi ve alaka sağlanıyor hem Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından hem de Valilik tarafından. Bizim sporcu kardeşlerimize ulaşım, konaklama gibi durumlarda hem Bakanlık hem de federasyon destek sağlıyorlar zaten.

Benim söyleyeceğim, kendimi ve benim sporcularımı ilgilendirecek pek fazla bir şey yok, gerekli destekleri alıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Balkan Judo Spor Kulübü Başkanı İlknur Kobaş...

Buyurun.

BALKAN JUDO SPOR KULÜBÜ BAŞKANI İLKNUR KOBAŞ TEPE - Hoş geldiniz Sayın Bakanım.

Ben de spor alanında destek veriyorum, Down'lu bir sporcum var; Bengi Aleyna Yıldız, dünya şampiyonu kendisi. Ben bu anlamda Özkan Hocama katılıyorum, Bakanlık ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüz, Valiliğimiz bu anlamda destek veriyor. İzin verirseniz, annemiz, velimiz bir şeyler söylemek istiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyursun.

FİLİZ YILDIZ - Hoş geldiniz Sayın Bakanım, sayın yetkililer.

Ben, 23 yaşında Down sendromlu bir kız çocuğu annesiyim, yirmi dokuz yıldır da aktif olarak çalışma hayatının içindeyim. Çalışan bir anne olarak engelli bir bireyi büyütmek... Herhâlde bana sorsalardı "Çalışma hayatında sizi en çok ne zorladı?" diye. "Anneliğim." derdim. Bu konuda çok zorlandım; çalışan anne olmak ve engelli bir bireyi büyütmek anlamında. Kendi yaşadığım sıkıntılardan tespit edebildiğim kadarıyla -heyecanımı mazur görün, biraz sesim titriyor, birtakım şeyleri dile getirmek istiyorum- birincisi, engellilik raporlarıyla ilgili bir ayrım yapılması gerektiğini düşünüyorum. Engellilik ve iş görmezliğin ayrılması gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakanım. Kalp ameliyatı olup, şeker hastası olup, tansiyon hastası olup, engelli raporu alıp gerçekten engelli olanların hakkının gasbedildiğini düşünüyorum; birçok engelli bu sebeple faydalanamadı. Benim kızım -anne ve babası çalıştığı için gelir durumumuzdan dolayı- doğuştan engelli birey olmasına rağmen ve asla iyileşmeyecek bir birey olmasına rağmen eğitim hakkının dışında hiçbir şeyden faydalanamadı; ne araç alabildik ne diğer haklarından faydalanabildik. Millî takıma girdi kızım, raporunu yenilememi istediler 18 yaşından sonra, raporunu yeniledim, oranı düştü, oranı düştüğü için -bunlar koordine hâlindeymiş- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bana refakatsiz engelli raporu verdi. Ben bu çocuğumu Antalya'ya, Ankara'ya, herhangi bir kampa refakatsiz olarak nasıl gönderebilirim? Kendi maddi imkânlarımla, şartlarımı zorlayarak çocuğumun yanında refakat ediyorum, çocuğumu o şekilde götürüyorum.

Diğer bir husus, zihinsel engellilerde oran olmasını son derece yanlış buluyorum. Yüzde 40 da olsa, yüzde 60 da olsa, yüzde 90 da olsa karar verme yetisi olmayan bir bireye, bir başkasının bakımına ve gözetimine muhtaç bir bireye oran konmasını son derece yanlış buluyorum. Bu konularda çok sıkıntı yaşadım bir anne olarak.

Çok heyecanlıyım, aklımda bir sürü şey vardı ama şu an...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Canan Hanım, iletişim bilgilerimizi verelim hanımefendiye. Ne iletmek istiyorsanız bize iletebilirsiniz, hem telefon numaralarımız var hem dijital hesaplarımız var orada.

FİLİZ YILDIZ - Kendim zamanında, geçmişte de çok yazdım, Meclise de çok yazdım Bakanım ama dediğiniz gibi, daha fazla zamanınızı almayalım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz iletişiminize açığız her zaman.

FİLİZ YILDIZ - Evet, çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Aramızda Trakya Üniversitesi Özel Eğitim Fakültesinden 4 öğrenci var. Bu öğrencilerden hangisi söz almak ister? Nerede öğrenciler? 4 öğrenci; Kardelen, Mehmet, Gamze ve Zilan neredeler?

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ MEHMET BURAK HORONLU - Sayın Bakanım, Sayın Valim, Belediye Başkanım; ben Trakya Üniversitesi Özel Eğitim Topluluğu Başkanı Mehmet Burak Horonlu.

Özel eğitimi isteyerek severek geldim. Burada birçok şeyi tanıdık, gördük, daha da öğreneceğiz; ülkemizde yaşanan zorlukların önüne geçmek için de çalışacağız, Topluluk Başkanı olarak da bunlar için uğraşıyorum. Biz tabii, tanık oluyoruz ama içinde yaşamıyoruz, burada en çok konuşmayı hak eden kişiler aileler, veliler; benim söyleyecek fazla bir şeyim yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, siz bu konuda bundan sonraki süreçte memleketimize katkı sağlayacaksınız; o yüzden topluluğunuz çok önemli.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ MEHMET BURAK HORONLU - Biz buna sonuna kadar inanıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O toplulukta kaç üye var?

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ MEHMET BURAK HORONLU - Topluluğumuzda şu an 800 civarı Trakya Üniversitesine bağlı öğrenci var Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bravo. Bu arkadaşlarımızla irtibatı güçlendirelim Komisyon olarak, böyle hassas bir grup olması bizi mutlu etti.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ MEHMET BURAK HORONLU - 3 Aralıkta ve diğer büyük günlerde...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tüm topluluk üyelerine bizden selam söyle, bu rapora da bu Komisyon çalışmalarına da sizden katkı bekliyoruz, bizimle de irtibatta olun.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖZEL EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ MEHMET BURAK HORONLU - Çok teşekkür ederim Bakanım, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

Edirne Kent Konseyi Başkanı Özer Demir, buyurun.

EDİRNE KENT KONSEYİ BAŞKANI ÖZER DEMİR - Öncelikle hoş geldiniz.

Biz Edirne'de, Edirne'deki tüm engelli dernekleriyle birlikte Edirne Engelliler Meclisini oluşturduk. Orada her ay düzenli toplantılar yaparak hem Belediyemize hem Valiliğimize raporlarımızı sunuyoruz. En önemli eksikliğimiz, engelsiz taksiydi; Belediye Başkanımız biraz önce o müjdeyi verdi, Edirne Valiliğimizin de bu konuyla ilgili çalıştığını biliyorum. Hem Belediyemiz hem Valiliğimiz bu engelsiz taksiyi hayata geçirirse arkadaşlarımız sağlık hakkı noktasında hastaneye gidebilmeyi, -öncelikli o, toplumsal hayata katılma da tabii ki çok önemli, çok değerli ama- hastaneye ulaşmayı öncelikle istiyorlar, onun için de engelsiz taksiye ihtiyacımız var.

Bunun yanında, arkadaşlarımızın kullandığı akülü araçların tamiratıyla ilgili çok ciddi sorunlar var. Biraz önce "Ayda bir toplanıyoruz, raporluyoruz, sunuyoruz." dedim. Bir arkadaşımız, Mehmet Bey -buradaydı, şu an yok- bir ay gelemeyeceğini ifade etti. Neden? Çünkü akülü aracı bozulmuş. O malzeme gidecek Edirne'ye, tamirden gelecek, o bir ay boyunca o arkadaşımız evinde kalmak zorunda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Özer Bey, bu tamir işi genelde yerelde çözülüyor. Burada, bazı illerde belediyelerin açtığı atölyeler var. Bunu siz Belediyeyle ya da Valiliğin bir çabasıyla açıklığa kavuşturabilirsiniz, çözebilirsiniz; çok zor bir konu değil bu.

EDİRNE KENT KONSEYİ BAŞKANI ÖZER DEMİR - Bakanım, biz o talebi oluşturduk; Belediyemize de başvurduk, Valiliğimize de başvurduk.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam yani bir atölyede bir kişiyi istihdam ederek onu belediye çözebilir rahatlıkla.

EDİRNE KENT KONSEYİ BAŞKANI ÖZER DEMİR - Teşekkür ederim.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Sayın Bakanım, bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Şöyle, daha önce derneklerimizle de konuştuk; bu şekilde bakıma ihtiyacı olan ya da yeni sandalyeye ihtiyacı olan hangi engellimiz varsa bizim sosyal hizmetlere müracaat ederse hemen karşılama imkânımız olacak. Bu konuda hiç sıkıntımız yok, onun altını çizmek isterim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bak, Vali Bey burada açık çek veriyor.

EDİRNE ENGELLİ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ BAŞKANI SERPİL ERKENCİLER - Ben bu konuda bir şey söylemek istiyorum. Az önce dediğiniz durumda "akülü sandalye kullanabilir" raporu isteniyor bağışlarda. Ama bu bağış aslında SGK'nin bize verdiği kanuni hak. Bu bağışlarda bu raporun istenmemesi gerekiyor çünkü -nasıl söyleyeyim- iki elini kullanabilen arkadaşlarımıza manuel sandalye veriliyor; işte, bunda da sürekli bağımlı birey hâline geliyor. Az önce anlatmaya çalıştığımız; bağışlarda "Engelli akülü sandalyesi kullanılabilir." raporu isteniyor, bağışlarda bu raporun istenmemesi gerekiyor; bir ehliyet değildir.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Biz istemiyoruz.

EDİRNE ENGELLİ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ BAŞKANI SERPİL ERKENCİLER - Biz çok yaşadığımız için dernek olarak bize geldiğinde...

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Biz istemiyoruz, eğer müracaat ederseniz bizim sosyal hizmetlere, bizim sandalyemiz de çok fazla şu anda, bakımını da yaptırabiliriz. Sizin sadece müracaat etmeniz yeterli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Bey, siz bu konuda...

EDİRNE ENGELLİ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ BAŞKANI SERPİL ERKENCİLER - Teşekkür ederiz, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O diğer mevzuat harici olarak Vali Beyden her zaman destek alabilirsiniz.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun Sayın Vekilim.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şöyle söyleyeyim: Tabii, Valinin inisiyatifine ya da belediyenin inisiyatifine bırakılan şeyler çok doğru değil -biraz önce söylediğiniz- kişilere endeksli olmayan ödeme sistemleri lazım.

Sosyal Güvenlik Kurumu şöyle diyor: "Alt iki ekstremite engelli olacak, üst ekstremiteden de en azından bir tanesi işe yaramayacak ya da işte engelli olacak, sakat olacak." Ya da çok ciddi bir akciğer problemi olursa, bu parametreler bir araya gelirse -şimdi yeni zamlanacak ama- 3.500 TL ödüyor. Oysa şu an akülü bir sandalyenin Çin malı olanı bile 15 bin, kaliteli bir şey alırsanız 60 bin lira. Gittiğimiz her yerde "Bu akülü sandalyeler için tamirat merkezi kurulsun." denmesinin sebebi çok pahalı olmasından kaynaklı. Aslında, Komisyonun üzerinde uzlaştığı bir konu. Bu ortez-protez, görme engelliler için beyaz bastonundan tutun da ameliyat olacaklara kadar hepsinde ortez, protezlerin tamamını güncel fiyatlar üzerinden revize etme zorunluluğu var. Haklısınız tabii, Valiliğin kendi elinde, inisiyatifinde, Sosyal Güvenlik Kurumu bunu yapmıyor, bunu değiştirmek şart.

EDİRNE ENGELLİ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ BAŞKANI SERPİL ERKENCİLER - Özellikle Valilik olarak değil de bize gelen bağışlar anlamında söylüyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Bağışlar anlamında da... Ama Sosyal Güvenlik Kurumu mevzuata uymayınca ödeme yapma şansına sahip değil.

EDİRNE ENGELLİ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ BAŞKANI SERPİL ERKENCİLER - Bakanım, zorunlu olarak hissediyorlar kendilerini, acaba...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şöyle, bu biraz da Mecliste bir kanun teklifiyle çok rahat çözülebilecek bir şey.

Doktor bey gitti, ona da bir şey söylemek istiyordum. Biz her platformda söylüyoruz: Aile gelirine göre engelli maaşı verilmez. Engelli bir bireydir, topluma yük değildir. "Asgari ücretin, 9.300 liranın üzerinde bir geliri varsa maaş verilmemesi..." diye bir şeyi kabul etmiyoruz zaten, doğru bulmuyoruz; biz bunu öneri olarak zaten rapora da yazacağız mutlaka. Bu Komisyonun da en güzel tarafı, ben Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekiliyim, fark etmiyor; burada gerçekten siyasetüstü bir uzlaşı var, gittiğimiz her yerde de bunu dile getiriyoruz. Birçok engel grubunun, dezavantajlı grubun ortak sorunları var. Bu ortak sorunları en azından siyasi partiler de ortaklaştırıp, önerge verip, rapora yazarsa ben bir şeylerin değişeceğine inananlardanım; o açıdan doğru söylüyorsunuz.

KAMİLE BİLDİK - Bir şey ekleyebilir miyim?

Şöyle bir şey var, bizim arabamız var diye benim çocuğuma maaş bağlanmadı. İkincisi, "Çalışsın." diyoruz, "çalışabilir" raporu var, işi yok. Sınavlara giriyor, sınavlarda iki öğretmen; bir okuyucu, bir işaretleyici isteniyor.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Maaşınız ne kadar?

KAMİLE BİLDİK - Eşim emekli.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Ne kadar alıyor?

KAMİLE BİLDİK - Ben bakım ücreti alıyorum, eşim 20 bin lira alıyor.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Siz?

KAMİLE BİLDİK - Ben 13 bin lira bakım ücreti alıyorum, çalışamıyorum çünkü spastik...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Şimdi, şöyle, evde yaşayan 3 kişi mi var?

KAMİLE BİLDİK - Evde yaşayan 5 kişi.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Aslında orada bir şey var: Üzerinizde arsa, ev olunca onlara da bakıp vermiyorlar. Bunların değişmesi şart yani kendi açımızdan söylüyoruz.

KAMİLE BİLDİK - Evet, aynen öyle.

"Madem iş verin, o zaman çalışsın." diyorum çünkü çocuk evde sıkılıyor. "O zaman iş verin." diyorum, iş verilmiyor. "Maaş bağlayın." diyorum, maaş yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, şimdi, bu konu gündemimizde olan bir konu, bunu da hep birlikte hem takip edeceğiz hem de nasıl iyileştirebiliriz, onu değerlendireceğiz.

Evet, şimdi, süre hızlı geçiyor, daha dinleyeceğimiz başka illerimiz var.

Edirne'den Şehit Polis Gökmen Şimşek'in annesi ve babası burada mı? Mustafa-Hülya Şimşek...

Buyurun, sizi dinleyelim Edirne'yi bitirmeden önce.

Evet, bizim tercümanımız var, Semih Bey tercüme eder.

MUSTAFA ŞİMŞEK - Bütün Komisyon üyelerimize ve Valimize saygılarımı sunuyorum.

Aslında, 2002'den beri uğraşıyoruz, derneğimize çok katkı alamadık bu konuda. Yine, yer konusunda sıkıntımız var, sürekli kiralık yer değiştirdik, açıkçası, 7 tane yer değiştirdik kira sebebiyle; bu yer konusunda da çok zorluk çekiyoruz. O sebeple de biraz geri çekildik, bir başka başkana devrettik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Dernek mi varmış?

MUSTAFA ŞİMŞEK - Derneğimiz vardı.

Birçok siyasi partiye, Belediye Başkanımıza davette bulunduk, onlara da ilettik. Birçok noktada sonuç alamayınca bırakmak zorunda kaldık bu dernek çalışmalarını.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Bey ilgilenecek sizin konuyla, kendisi zaten sizi yakinen tanıyor.

Teşekkür ediyoruz.

Edirne'den başka söz almak isteyen yok ise Tekirdağ'a geçiyoruz.

Buyurun.

BİR KATILIMCI - Değerli Bakanım, değerli başkanlarım, değerli müdürlerim; bütün hepiniz hoş geldiniz.

Ben iki konu hakkında konuşmak istiyorum. Öncelikle, engellilere yönelik, çalışabilen engellilere iş verilmesini tavsiye ediyorum.

İkincisi de evde bakım maaşı alan annemiz ya da babamız bize baktığı için, çalışamadığı için engelli maaşı alıp da emekli olmalarını tavsiye ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Evet, Edirne'den kim var başka?

Buyurun.

ÖĞRENCİ BEYZANUR YILDIRIM - Merhabalar, ben Trakya Üniversitesi BESYO mezunuyum, aynı zamanda şu anda yüksek lisans yapıyorum, Nilüfer Hocamın da öğrencisiydim. Onun da değindiği bir konuya daha değinmek istiyorum; gölge öğretmenlik. Şu an engelli bireylere yönelik Valilik ve Gençlik ve Spor Müdürlüğünün ortak bir projesi var. Biz hareket eğitimi kısmında yer alıyoruz, buna yönelik... Nilüfer Hocamın da değindiği gibi, gölge öğretmenlik. Bizim bir hazır bulunuşluğumuz var ve aslında bunu GSB temeline, bünyesine yaymak istiyoruz. Dediğimiz gibi, bu konuda bir hazır bulunuşluğumuz var ve bu konuda değerlendirilmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konuyu bir takip edelim, Ozan Bey'le görüşün biraz sonra tamam mı?

Evet, Edirne'den başka kim var?

Buyurun.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ MEHMET OĞUZ GÜNŞEN - Söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

Öncelikle, hoş geldiniz.

Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümünde öğretim üyesiyim.

Eğitimci olmam sebebiyle birkaç konuda gözüme çarpan, sahada karşılaştığım problemlerden bahsetmek istiyorum.

Öncelikli olarak -burada öğrencilerim de var- öğrencilerimizin sahaya indiği andan itibaren yaşamış oldukları birtakım hayal kırıklıkları var eğitim sistemi içerisinde. Bunlardan en önemlisi; Millî Eğitim bünyesinde özel eğitim okullarında çalışan öğretmenlerin

özel eğitim alanından, branşından gelmemiş olması, çalışan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun maalesef ya alan dışından ya da norm fazlası olarak Millî Eğitim okullarında görev yapıyor olmaları. Hâliyle durum böyle olunca şimdiye kadar belki de hiç özel gereksinimli çocukla karşılaşmamış öğretmenlerimizin orada ilk defa bu öğrencilerle karşılaşması ve ne yapacaklarını bilmemeleri -tabiri caizse sudan çıkmış balığa dönmeleri- neticesinde eğitim hizmetinden daha çok birer bakıcılık hizmeti veriyor olmaları; bu ana problemlerimizden bir tanesi bence.

Bunun yanında, biliyorsunuz ki Millî Eğitim Bakanlığımız kapsayıcı, bütünleyici eğitim yaklaşımlarını benimsemiş durumda. Yakın zamanda bir eylem planı da gerçekleştirildi. Tabii, bu yaklaşım çok güzel, ilerlemeye çalışma noktasında çabalar var ama rehberlik araştırma merkezleri ve kaynaştırma öğrencilerinin bu ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin ihtiyaçlarının, özellikle destek eğitim hizmetlerinin yeteri kadar yerine getirmediğini gözlemliyorum ben. Eğer kapsayıcı ve bütünleştirici eğitim yaklaşımlarını benimseyeceksek, bunu başarıya ulaştırma çabası içerisindeysek tıpkı geçmiş dönemlerde olduğu gibi... Biliyorsunuz, her okula psikolojik danışmanlık ve rehberlik öğretmenleri atandı, her okulda olduğundan bahsedebiliriz. Bu anlamda kaynaştırma öğrencilerinin ihtiyaçlarını ve eğitsel düzenlemeleri sağlayacak bir özel eğitim öğretmeninin her okula atanması noktasında bir girişimin mantıklı olacağını düşünüyorum; bu, benim tavsiyelerim arasında.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Hocam, siz birim olarak yazılı olarak iletir misiniz tüm bu tavsiyeleri, raporda değerlendirelim.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ MEHMET OĞUZ GÜNŞEN - Tabii ki de, seve seve.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Süre sıkıntımız var.

Sena Hanım, Hocamdan tüm önerilerini alalım, hem irtibatımız olsun hem bu katkı burada kalmasın.

Evet, Edirne'den siz mi varsınız?

Buyurun.

BİR KATILIMCI - Sayın Bakanım, Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım; hoş geldiniz.

Biz ayırdığınız zaman için size teşekkür ederiz.

Benim naçizane bir isteğim olacak, bize ayrılan engelli otoparkları çok işgal ediliyor. Hastaneye gidiyoruz, çarşıya, bize ayrılan bir sürü yer var fakat...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum bunu hatırlattığınız için; bu çok önemli bir konu, her ilde karşılaşıyoruz.

BİR KATILIMCI - Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O yüzden, Sayın Valime de burada denetimler noktasında hatırlatmada bulunalım çünkü bu istismara hiçbirimiz razı olamayız. Ayrıca, Mecliste de biz bununla ilgili yaptırımların daha da artırılması noktasında bir öneri sunmayı planlıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Evet, orada son 2 kişi vardı.

Buyurun.

Daha Tekirdağ var, Çanakkale var, Kırklareli var; onları dinleyeceğiz, sonrasında iftar programı var.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON ANA BİLİM DALI BAŞKANI PROF. DR. DERYA DEMİRBAĞ KABAYEL - Hoş geldiniz Sayın Bakanım.

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı Başkanıyım.

Türkiye'de ve bölgemizde en büyük engelli sorunlarından biri, engellilerin yatarak rehabilitasyon süreçlerinin son derece uzun sürmesi, bunun da uzun yatış sıralarına neden olmasıdır. Bu konu da biz hekimleri hastalarımıza karşı son derece zor duruma düşürmekte yani bazen bir hastayı aramamız aylar sürebiliyor ve bu hasta için hiç de hoşumuza gitmeyen bir durum, bizim de çok zorda kaldığımız bir şey, rehabilitasyon hastanelerinin ve yatak sayılarının artırılması gerekiyor.

Hastalarımıza karşı sıkıntı yaşadığımız bir diğer durum, seans sayıları. Düşünün ki bir iş kazasından sonra kolunu kaybeden bir hasta kolunu yeniden çalıştırırken sadece 30 seansla sınırlı; bunların seans sınırlarını yeniden gözden geçirmek gerçekten çok çok önemli.

Çok teşekkür ederim geldiğiniz için.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de teşekkür ediyoruz.

Evet, şuradaki hanımefendiye söz verelim hemen. Sonra oradaki son 2 kişi.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ENGELSİZ ÖĞRENCİ BİRİM KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. SİNEM SALAR - Sayın Bakanım, değerli protokol üyeleri; Trakya Üniversitesi Ergoterapi Bölüm Başkanlığını yürütüyorum. Aynı zamanda, Engelsiz Üniversite Birimi Koordinatörlüğünü yürütüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizinle on-line görüştük zaten.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ENGELSİZ ÖĞRENCİ BİRİM KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. SİNEM SALAR - On-line öğrencimizle bir toplantı olmuştu.

Öğrencilerimizin birkaç notu vardı, çok zamanınızı almadan iletmek isterim. Dijital erişilebilirlikle ilgili kurumların sayfalarının, seslendirmeyle ilgili...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Gündemimizde.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ENGELSİZ ÖĞRENCİ BİRİM KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. SİNEM SALAR - Evet, onunla ilgili talepleri vardı.

İşaret dili desteğinin kamusal ortamlarda artırılmasıyla ilgili...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O da gündemde.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ENGELSİZ ÖĞRENCİ BİRİM KOORDİNATÖRÜ DOÇ. DR. SİNEM SALAR - Ve e-devleti çok rahat kullanıyorlar. Oradaki sesli kitapların da sayısı giderek çoğalıyor; sanıyorum Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'yle paralel kütüphane sistemi kullanılıyor. Buradaki kategori sayılarının artırılmasını yani üniversitedeki bölümlerin de gözden geçirilerek kendilerine mesleki olarak katkı verebilecek kitapların da sayısının arttırılmasıyla ilgili taleplerini dile getirmek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum Hocam, sağ olun.

Evet, son 2 kişi oradaki.

Buyurun.

Oradaki hanımefendiye de söz verelim.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. HİLAL KEKLİCEK - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, değerli üyeler; ben Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde öğretim üyesiyim.

Ben de gündeminizdedir belki ama bu toplantıda konuşulmadığı için bu sözü almak istedim. Bizim engellilerimiz sporda çok başarılı, yönlendirme basamaklarına tanımlı süreçlere konulabilirse daha iyi sonuçlar elde edebileceğimize inanıyorum çünkü genellikle biraz tesadüfi silsileler doğrultusunda spora ulaşabiliyorlar. Belki RAM'larda "classifier"ler veya bu konuda yetkinlik geliştirilebilecek bir değerlendirme süreci olabilirse spora daha kolay yönlendirilebileceğine inanıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey, Hocamızı dinleyelim. Ozan Bey bizim bu konulardaki değerli bir çalışma arkadaşımız. Onunla bu toplantı süresince ya da sonrasında görüşürseniz sevinirim daha detaylı bilgilendirme için.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. HİLAL KEKLİCEK - Bir şeyi daha ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ BAŞKANI DOÇ. DR. HİLAL KEKLİCEK - Çok severek, çok mutlu olarak.

Bir de öğrencilerimizin, özellikle engelli çocuklarımızın kaynaşma sürecinde şöyle bir ayrımı var: Örneğin, engelli çocukların etkin olduğu bir tiyatro gösterisi veya engelli çocukların olduğu bir müzikal gösteri... Kendi deneyimimden yararlanarak şunu söylemek istiyorum: Engelli çocuklarımızı diğer tipik gelişen çocukların arasında değerlendirdiğimizde daha iyi oluyor. Böyle bir durumda acaba okullara -istihdamlar tabii ki çok uzun vadeli politikaların sonucu ama- RAM'lardaki kişilerin engelli çocukların olduğu bölümlerde özellikle fizyoterapi boyutuyla bir değerlendirme sürecine alınabilirlerse bu çocuklar buradaki derslere, beden eğitimi veya halk oyunları gibi etkinliklere daha rahat katılabilirler diye düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Evet, siz buyurun.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Değerli Komisyon üyelerimiz, ben yirmi beş senedir dernek çalışmalarını gerçekleştiriyordum ama dernek faaliyetlerimiz son buldu Edirne'de, Belediyeden çok bir destek almamıştık daha önce; daha önceki Başkanlık dönemlerinde de aynı şekilde oldu. Biz birçok noktada yer konusunda söz aldık ama bu konuda bir sonuç elde edemedik ne yazık ki. Biz Belediye Başkanımızla, Valimizle randevu konusunda sıkıntı yaşayabiliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Her ikisi de burada, her ikisi de burada.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Hemen alalım randevuyu.

EDİRNE BELEDİYE BAŞKANI FİLİZ GENCAN - Hemen, hemen.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Geçmiş zamanda yaşadık ama derneği kapattık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bundan sonra yaşamazsınız, inşallah.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Yeniden açılışına yardımcı olsunlar.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Bu noktada randevu konusunda bir istirhamımız var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, siz bilgileri ulaştırın, hem Vali Bey hem Başkan Hanım sizinle görüşür.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Bir talebim daha var efendim. Hastanede tercüman talebim var yani eşimle birlikte sekiz aylık tedavi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hastanede tercüman konusu çok önemli Müdür Bey; işaret dili her hastanede gerekli.

EDİRNE İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MUSTAFA İSHAK YILDIRIM - Var zaten, işaret dili tercümanımız var.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Ben bütün hastane süreçlerimi kızımla birlikte hallettim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O zaman, nerede olduğunu kendisine... Bizzat İl Müdürü burada, kendisi bu konuda yardımcı olacak.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde tercümanımız yok. Biz burada bütün süreci kızımla hallettik.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, Müdür Bey yardımcı olacak bu konuda; eğer üniversiteyse rektörle görüşelim.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. EYLEM BAKIR - Üniversitede de var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Rektör Yardımcımız burada, "Üniversitede de var." diyor.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Valilikten bir talebim var: Edirne'deki Musabeyli Korusu'nda ücret isteniyor, oranın da engellilere ücretsiz olmasını istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Neresi?

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Ücretsiz. Bir koru açtık da Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ücretsizmiş.

KATILIMCI ADNAN BÜLBÜL - Şu an ücret alıyorlar efendim.

EDİRNE VALİSİ YUNUS SEZER - Bu sene ücretsiz, geçen sene alıyorlardı ama.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - "Bundan sonra almayacaklar." diyor.

Teşekkür ediyoruz.

Evet, sizi de alalım, sonra Jülide Bakanım, hızlıca Tekirdağ'la devam edecek.

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Sayın Bakanım, Belediye Başkanım, Valim; sizleri bir arada görmek çok güzel çünkü sizleri pek göremiyoruz. Ben Edirne'de yaşayan bir vatandaşım, ailem 4 kişilik, 4'ü de engelli, ikisi ağır; biri oğlum, biri babam.

Sayın Belediye Başkanımıza, Valimize ulaşmak bizler için çok zor yani sıkıntılarımızı, dertlerimizi paylaşmak çok zor. Bugün bir şeyin de farkına vardım, o kadar güzel sivil toplum örgütlerimiz var burada, engellilerle ilgili öz eleştirileri yapıyorlar ama inanın, ben onları hiç bilmiyorum; onlar da bizi bilmiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bundan sonra herkes birbirini daha yakından tanıyacak.

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Bize bu kadar yardım ediyorlar, bahsediyorlar, çok güzel şeyler ama biz hiçbir şey bilmiyoruz yani bize ulaşan yok.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İşte, bu toplantı bu anlamda yeni bir sayfa.

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Benim oğlum on iki senedir kanserle mücadele ediyor, babam "serebrovasküler" hastası, yatalak hasta; ikisi de ağır engelli, biz de engelliyiz eşimle ama biz kendilerine bakıyoruz. Ben emekliyim. Oğlum sağlık sorunlarından dolayı Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi onkoloji bölümünde belli bir süredir tedavi görüyor erişkin kısmında.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin isim neydi?

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Aykut Şipşak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Aykut Bey, şimdi Vali Bey dedi ki: "Ben ilk fırsatta ziyaretlerine gideyim, tüm sorunlarını tespit edelim, yardımcı olalım."

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Kendisine buradan teşekkür ediyorum. Bütün engellilerin sesini duyurmak için buradayım ve bütün engellilerin sesini duyun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de engellilerin sesini dinlemek için buradayız, tamam mı?

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Evet, duyun, sesimiz çıkmıyor pek.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

KATILIMCI AYKUT ŞİPŞAK - Ben de teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İletişim bilgilerimi de size vereceğim, bize de her zaman ulaşabilirsiniz Parlamentodan; tamam mı?

Sağ olun, Allah kolaylık versin.

Sizin bilgilerinizi alacak arkadaşlar şimdi, Vali Bey ilk fırsatta sizi ziyaret edecek.

Peki, şimdi, Edirne'yi bitirdik, sonra vaktimiz olursa yine geri döneriz.

Tekirdağ'la devam ediyoruz. Ben bir röportaj için geçeceğim, Sayın Bakanımız sizlerle hızlıca, çok hızlı bir şekilde bu süreci yönetecek.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Şöyle yapalım mı: Tekirdağ'dan söz isteyenler kimler, el işareti yaparlarsa, kimler olacak? Tamam. Çanakkale'den söz almak isteyenler kimler olacak? Tamam. Kırklareli'nden? Tamam. Yani çok dramatik bir durumda değiliz, değil mi? Bitirebiliriz diye düşünüyorum.

Evet, Tekirdağ'la başlayabiliriz o zaman.

Listemiz var ama listeden gitmeyeceğim daha hızlı gidebilmek için.

Buyurun.

ÇERKEZKÖY SAĞIRLAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KORAY MALKOÇ - Tekirdağ'ın ilçesi Çerkezköy'den geliyorum ben, Çerkezköy Sağırlar Spor Kulübü Başkanıyım.

Devlette, Aile Bakanlığında, valilikte, herhangi bir kamu kurumunda tercüman yok, biz bir şeyler yapmak istiyoruz fakat iletişimsizlikten dolayı tercüman kısmında sorun yaşıyoruz ve valilik olsun, Aile Bakanlığı olsun hiçbir şekilde Tekirdağ'da bizi hiçbir yere davet etmiyorlar. Spor kısmında çok başarı elde etmiş kulüpleriz fakat hiçbir şekilde bizi ağırlamıyorlar, hiçbir etkinlikte, 3 Aralıkta, çelenk sunma etkinliklerinde hiçbir şekilde bizi görmüyorlar. Bu konuda valilikten ve Aile ve Sosyal Politikalar...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tekirdağ Vali Yardımcımız buradadır diye düşünüyoruz. Evet, gerekli iletişimleri sağlayalım, daha güçlü bir iletişime ihtiyaç var demek ki.

ÇERKEZKÖY SAĞIRLAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KORAY MALKOÇ - Ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde spor malzemesi kulüplere dağıtılıyor fakat işitme engellilere dağıtılmıyor. Biz defalarca kez dilekçe verdik, artık pes ettik, hiçbir şekilde bize spor malzemesi ve yaptıkları spor malzemelerinde de...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Gençlik ve Sporun da burada olması lazım, böyle bir ayrım olmaması lazım. Niye vermiyorsunuz İl Müdürüm?

TEKİRDAĞ İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ AHMET ÜZGÜN - Kulüplere göre veriliyor, onlara göre dağıtılıyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Malzeme desteği?

TEKİRDAĞ İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ AHMET ÜZGÜN - Bakanlığımızdan ödenek...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Ama o zaman eksiklik varsa onu tekrar Bakanlığa iletip gerekli onayı almanız lazım. Belki kayıtlarda bir sıkıntı vardır, talep varsa onu halledelim bence.

ÇERKEZKÖY SAĞIRLAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KORAY MALKOÇ - Ben cevap vermek istiyorum, İstanbul'da spor kulüpleri her türlü işitme engellilere spor kulübü desteği veriyor ama Tekirdağ'da 3 tane spor kulübü olmasına rağmen bir tane bile destek alamadık yıllardır. İstanbul'a bakıyoruz, diğer illere bakıyoruz, bu konuda hiçbir sıkıntı yok, desteklerini kesintisiz devam ettiriyorlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Biz de bunu takip edelim, belki Bakanlığın kayıtlarında bir eksiklik olmuştur, onu takviye edelim.

ÇERKEZKÖY SAĞIRLAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KORAY MALKOÇ - Üçüncü olarak, tercüman konusunda biz spor kulüpleri olarak denetimli olarak işaret dili tercümanlarını geliştirmek istiyoruz çünkü nitelikli tercüman eğitimi verilmiyor hiçbir kurumda. Biz kendi denetimimiz altında işaret dili tercümanlığı kısmında öğrenmek isteyenlere...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tercüme konusunu biz Komisyon olarak çok ciddi gündemimize aldık, raporlarımızda, bütün bakanlarımızla da bu konuyu inşallah görüşeceğiz. En kısa zamanda bununla ilgili ulusal düzeyde bir formülasyona inşallah gidilmesi için gereken çabayı göstereceğiz.

Diğer konuları alabiliriz.

ÇERKEZKÖY SAĞIRLAR GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KORAY MALKOÇ - Ayrıca bize bu konuda bir ofis tahsis edilse, biz de orada işaret dili eğitimi versek -aslında her bölgenin kendine ait bir işaret dili farklılığı vardır tabii ki de- biz burada işitme engelliler olarak, sağırlar olarak buna destek verip işaret dili tercümanı desteği veririz. Yani Tekirdağ Belediyesi hariç hiçbir kurumda işaret dili tercümanı yok ve bu konuda çok eksiğiz ve var olan tercümanlar da çok niteliksiz, bu konuda dikkat edilmesi gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tamam, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

ÇORLU İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KAAN ÖZCAN - Ben Çorlu Trakya İşitme Engelliler Spor Kulübü Başkanıyım, Tekirdağ'daki ilk işitme engelliler spor kulübü, 2009'da kuruldu ve şu anda büyüdü, eksiklerimiz var. Tekirdağ'da çok fazla göç var, çok fazla nüfus var; işitme engelli nüfus da çok fazla ama sağır okulu yok, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı 616 tane okul var fakat hiçbir şekilde sağır okulu yok; sakatlar okulu var, rehabilitasyon merkezi tarzı okullar var ama işaret dili konusunda kültür farklılığı olduğu için de bu konuda yine eksiklik var. Rehabilitasyon merkezinde 0-5 yaş arası çocuklara eğitim veriliyor ama 6 yaşından sonra hangi okula gidecek? Sağlıklı bireylerin olduğu okula gitmekte çok zorluk çekiyor çünkü orada işaret dili olmadığı için ana diliyle konuşuyor. Bu konuda Tekirdağ'da sağır okulunun kurulması, işaret diliyle eğitim verilmesini istiyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı bu konuda rehabilitasyon merkezinde Süleymanpaşa'da 3 tane var, Çorlu'da 22 tane var, bir sürü rehabilitasyon merkezi var, içerisinde çok sağır var, o sağırların ana diliyle işaret dili dersi almasını istiyoruz. Tekirdağ bu konuda çok fazla nüfusa sahip bir yer.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Bunun notlarını aldık, diğer başlığa geçebiliriz.

ÇORLU İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI KAAN ÖZCAN - İkinci konuysa, biz on yedi yıllık spor kulübüyüz ve 5 defa yerimizi değiştirdik ve virüsten sonra tamamen kapattık, şu anda hiçbir şekilde toplanamıyoruz ve valilikten kulübümüze, güçlü kulübümüze yer verilmesi, yer tahsis edilmesi konusunda ricada bulunuyoruz.

Üçüncü olarak da benim bir isteğim Türkiye'de milletvekili konusu... Neden sağır milletvekili yok? Yunanistan'da, Avrupa'da bazı bölgelerde sağır milletvekili var. Bizde bu konuda bir defaya mahsus da olsa bir kere de olsa bir sağır milletvekilinin sağır sorunlarını dönem boyunca gündeme almasını istiyoruz. Bu konuda da Avrupa'da yapılmış sadece işaret diliyle konuşulan Meclislerde milletvekilleri var, biz de aynısını Türkiye'de görmek istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Buyurun sıradan.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Sayın Bakanım, çok teşekkürler.

Ben de Tekirdağ'dan katılıyorum, Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı Kurum Müdürüyüm. Yirmi beş senedir zihinsel engelli çocukların eğitiminde görev alıyorum. Şimdi, Tekirdağ'a özel bir şey söylemek istiyorum. Tekirdağ'ımızda, merkezde Süleymanpaşa Rehberlik Araştırma Merkezinden çocuklarımız rapor alıyorlar, her sene bu raporları yeniliyorlar fakat Tekirdağ'da şöyle bir şey gözlemliyoruz: Diğer ilçelerden de öğrencilerimiz geliyor, diğer ilçelerden gelen öğrencilerimizin yaşı ilerlese bile biliyorsunuz, son zamanlarda "27 yaş ve üzeri zihinsel engelli çocuklar eğitim alamaz." diye kamuoyunda bir şey paylaşıldı ama asparagas, biliyorum fakat bu asparagas haber bile bizim canımızı acıtıyor. Zihinsel engelli çocuk aileleri vardır mutlaka, ben de 80, 100 ailemizi temsilen buradayım. Şöyle bir şey var: Evet, yaşları ilerliyor ve biliyorsunuz, Talim Terbiye Kurulu tarafından "Eğitimde yaş sınırı yoktur." diye bir ibare var ve -biraz önce Bakanımız da dile getirdi- "2005 yılında çıkan yasaya ek ilave neler yapılabilir?" diye, ben bu yasa çıktığı zaman görevdeydim, hâlâ görevdeyim ama bu yasayla ilgili, özellikle eğitim alanıyla ilgili hiçbir ilerleme olmadığını düşünüyorum. Şöyle düşünüyorum: Şimdi, bizim çocuklarımız rehberlik ve araştırma merkezine gidiyorlar, gittikleri zaman biliyorsunuz, tam teşekküllü hastaneden rapor getirmek zorundalar, bu raporları getirseler bile ve ellerindeki rapor "Eğitim alabilir." dese bile rehberlik ve araştırma merkezinde kurulan kurul ne derse o yani ali kıran baş kesen. Yani o kurul kesinlikle bir kişiyi değerlendiriyor Bakanım fakat kuruldaki 5 üye, 6 tane üye, işte, kurum müdürü de hiçbir şey yapamıyor ve o çocuğun eğer eğitime hakkı... Bakın, bu çocuklar halk oyunları oynayan çocuklar yani eğitim hakkı varsa bile bu çocuğun eğitim hakkı maalesef... Kusura bakmayın, heyecanımızı da mazur görün, yıllardır bu işle çok fazla uğraştığım için ben gerçekten de böyle bir fırsat verildiği için de çok teşekkür ediyorum. Gerçekten de Bakanlığın bunları biliyor olması lazım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Sistem kendi kendini "check" eden, kendi kendini şey yapan bir sistem yani çok da... Erol Hocam, siz bir şey söylemek ister misiniz?

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Bakanım şöyle, ben izahını yapayım: Şimdi, kurul kuruluyor rehberlik ve araştırma merkezlerinde, bu kurul karar veriyor ve 1 kişi, 2 kişi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - İtiraz edebiliyorsunuz, o itirazla ilgili süreçler var.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Aynen öyle.

Şimdi, itiraz ediliyor, Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu var İl Millî Eğitim Müdürlüğünde fakat rehberlik ve araştırmadaki değerlendiren kişi özel eğitim hizmetleri yani ilçede ya da İl Millî Eğitim Müdürlüğündeki kuruldaki aynı kişi. Yani o kuruldan o kararın değişmesinin imkânı yok. Dolayısıyla ben şöyle bir şey öneriyorum: Benim âcizane, dile getirmeme izin verirseniz, biliyorsunuz, hastanelerden aldığımız raporlar için sağlık kuruluna, il müdürlüğüne müracaat ettiğimiz zaman hakem hastane tayin ediliyor, mükemmel bir şey. Bakın, bizim çünkü böyle çocuklarda oranı düşürülüp de... Yani belki de doktor bey o gün hastaydı ya da farklı bir şeydi ya da çocuğu değerlendiremedi... Murat Hüdavendigar... Edirne'deki başhekim kimse, ben buradaysa çok teşekkür ediyorum, gerçekten de mükemmel bir değerlendirme yapılıyor insanlara. Ben rehberlik ve araştırmalarda böyle bir kurul kurulmasını istiyorum Bakanım çünkü aynı değerlendirme kurulundan kesinlikle ve kesinlikle raporlarımız yenilenmiyor, başka bir ilçeye ya da başka bir şeyde "İkametgâhı aynı oranda olması gerektiği yerde değerlendirilir." diye bir hüküm var. Ben bu hükmün değerlendirilmesini ve değiştirilmesini istiyorum çünkü bu şekilde mağdur olan çok öğrencimiz var; bir bu.

İkincisi, halk eğitim merkezleri geçen sene...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Bir saniye, diğer konuya geçmeyelim, Erol Vekilimize hemen söz veriyorum. Buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Şimdi, normalde aynen sizin söylediğiniz gibi, engelli bir çocuk rapor olacağı zaman, daha doğrusu özel eğitim alacağı zaman ilk müracaatını sağlık kuruluna ediyor ve hekimlerce ona bir tanı konuyor, ona konulan tanı tıbbi bir tanıdır ve o tıbbi tanıyla beraber kişi onu alıp rehberlik ve araştırma Merkezine (RAM) getiriyor ve RAM'da da, orada da bizim uzmanlarımız tarafından -ki orada hekimimiz yok, hekim bulunmuyor ki bu, bizim en fazla konuştuğumuz konulardan biri, mutlaka bir hekimin de bulunması gerekiyor- onlar da eğitim tanısını koyuyor. Ya, onların, kesinlikle oradaki çalışan arkadaşlarımızın tıbbi tanıyı doğrulama ya da tıbbi tanıyı eleştirme, değiştirme gibi bir yetkileri asla yok.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Yetkisi yok, doğru.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bakın, her ilde il millî eğitim müdür yardımcılarımızdan birisi rehberlik ve araştırma merkezlerinden sorumludur. Böyle bir şey olduğu zaman İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısıyla görüşmeniz lazım. Onların da en fazla RAM'da belirlediği nedir? Kişinin rahatsızlığına göre alacağı eğitimin modülünü seçmek ve onun saatlerini belirlemektir, bunları değerlendirir değil mi?

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Evet, aynen, destek eğitimi önerilmesi...

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Evet.

Dolayısıyla eğer bir sıkıntı var ise de gözden kaçmış bir şey var ise de mutlaka hekimle irtibata geçip, raporu veren hastaneyle irtibata geçip bu problemi söyleyebilir ama o tıbbi tanıyı değiştirmeye hiç kimsenin yetkisi yoktur aslında.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Ben tıbbi tanıyla ilgili demiyorum Sayın Hocam...

EROL KELEŞ (Elâzığ) - İşte "Alamaz, yapamaz." diyemez zaten.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Bakın, şöyle bir kural var: 2005 yılında çıkan ve biliyorsunuz...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Şöyle yapalım, kayıtlara girdi sizin bu öneriniz, bizim uzmanlarımız zaten bunları inceliyorlar, karşılıklı bir şey olmasın, zaman sorunumuz da olduğu için...

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - O kanun maddesinin eklenmesini istiyorum çünkü itiraz yapıldığı zaman rehberlik ve araştırma merkezinde kurulda kim varsa o kuruldaki arkadaşın birisi mutlaka ilde de kurulda görevli. Yani "Ben bu kararı onaylamıyorum." dedi, ama ile gittim, ilde de aynı adam onaylamıyor. Dolayısıyla bence o kurulun...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - İl müdürlerimiz sistem bu şekilde mi?

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - "Veli çağrılır." deniliyor fakat veli asla çağrılmıyor. Bakın, Tekirdağ'daki rehberlik ve araştırma ya da İl Millî Eğitim Müdürlüğümüz buradaysa bana bu konuda lütfen...

LATİF SELVİ (Konya) - Şimdi, bakın, şöyle bir şey var: Sizin söylediğiniz şeyle anlattığınız şey aynı değil. Şimdi, bir kurul karar veriyor, siz diyorsunuz ki: "Kurulda birisi karar veriyor, herkes de onu onaylayıp geçiyor." diyorsunuz.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Evet, aynen öyle.

LATİF SELVİ (Konya) - Bakın, şimdi, bu, uygulama problemi yoksa kuralın kendisindeki problem değil. İlde de o kuruldan birisinin bulunması gayet normal. Niye? Çünkü orada itiraz edilen konulara da cevap vermesi gerekir. Ha, orada karar verici değil ki o.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Sayın Hocam, o kuruldan asla aksi bir karar çıkmıyor, keşke çıksa.

LATİF SELVİ (Konya) - Bir saniye... Hayır... Öyle bir şey...

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Yani ben yirmi beş yıllık hayatımda...

LATİF SELVİ (Konya) - Bak, anladım da şöyle bir şey söylüyorsun, sen diyorsun ki: "Biz şimdiye kadar hep sahtekârca iş yaptık." Bu, doğru değil. Bizim burada -İl Müdürümüz burada mı bilmiyorum- söyleyeceğimiz şu: Buradaki arkadaşlar görevinde suistimalde bulunuyorsa karar sizin lehinize de olsa aleyhinize de olsa itiraz etmelisiniz ona.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - İtirazımızı yapıyoruz zaten, yetmiş gün içerisinde itirazımızı yaptık fakat...

LATİF SELVİ (Konya) - Eyvallah, itiraz edeceksiniz, haksızlık olduğu zaman kurumsal olarak ile de Bakanlığa da bunun ulaşması gerekir. Uygulama kusuru farklı bir şeydir, kural farklı bir şeydir. Kuralla uygulama kusuru giderilemez. Anlatabildim mi?

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Ben de öneri getiriyorum, diyorum ki, bir öneri...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tamam, biz de diyoruz ki anladık, öneriyi kayda aldık biz.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - ...hastanelerdeki gibi başka bir ilçedeki uzmanlar değerlendirirse ya da...

LATİF SELVİ (Konya) - Başka bir ilçeye gerek yok, ilçe ile il arasında bu mesele çözülür.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Sayın Hocam, çözülmüyor, lütfen, ben Tekirdağ'la ilgili bu konuda...

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Kıymetli kardeşim, bir dakika dinler misin.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Hastanelerde de aynı problem var. Şimdi, diyelim ki sen bir yerde hastaneye müracaat ettin ve aldığın orana itiraz ettin. İtiraz süresi nedir? Bir ay içerisinde itiraz etmek zorundasın. Seni başka bir yere göndermez.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Hakem hastaneye gönderiyor, hayır.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bak, bir dinle ama sen hiç dinlemiyorsun ki.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Buyurun.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bak, nereye gönderir? Aynı şehirdeki diğer hastaneye gönderir. Kafanı sallama, bak, ben sağlığın içinde birisiyim, ben de başhekimlik yaptım, otuz üç yıllık hekimim ve şu anda da vekilim; bunları biliyorum ben. Mesela, gitti şehir hastanesine müracaat etti, şehir hastanesinde aldığı rapora itiraz etti, üniversite hastanesine gönderir. Üniversite hastanesinden aldığı rapora göre de üçüncü bir hakem hastane olur ise o zaman da varsa şehirde, yoksa şehir dışındaki bir hastaneye gönderir. Anlatabildim mi? İşleyiş budur.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Ben size uygulamayı söylüyorum Sayın Hocam.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Başkanım, ben şöyle söyleyeyim, sonuçta sizler "Bu konuda bir sıkıntı var." diyorsanız bunu biz dikkate almak için buradayız zaten Komisyon üyeleri olarak.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Kesinlikle.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Bütün önerileri alıyoruz, raporumuz yazılırken...

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Çok sevinirim, çok.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Bakın, arkada uzmanlarımız var, bunu tekrardan biz de değerlendiririz, Millî Eğitim Bakanlığıyla da görüşürüz, bir eksiklik varsa da bakılır.

Teşekkür ediyoruz, notumuzu aldık bu konuda.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Böyle bir sorun var.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Diğer konuya geçelim şimdi.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Bir de halk eğitim merkezlerinden daha önceden usta öğretici görevlendirilebiliyordu vakıflarda ya da derneklerde fakat biz 5580 sayılı Kanun'a göre ZİÇEV'iz, ZİÇEV'in de 5580'e göre açılmış rehabilitasyon merkezi olduğu için fakat bizim ayrı bir katımız var, katımızda maalesef el sanatları öğretmeni görevlendiremiyoruz Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği'nde geçen bir ibare nedeniyle. Bununla ilgili de bir çalışma yapılırsa çok sevinirim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Bu da gündemimizde, birçok yerde karşımıza çıkan başlıklardan biri.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Çünkü halk sanatları öğretmenlerinin bizim zihinsel engelli çocuklara gerçekten katacakları çok fazla yetenek var, beceri var. Ben fazla zamanınızı almak istemiyorum, daha söylenecek çok şeyler var ama çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Başka da varsa önerileriniz, değerlendirilmesini istediğiniz -şu anda belki aklınıza gelmeyenler olabilir- bütün bunları Komisyonumuza yazılı olarak da iletebilirsiniz.

ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME VE KORUMA VAKFI MÜDÜRÜ YAŞAR GÜNEŞ - Haddimi aştıysam özür dilerim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Estağfurullah, olur mu, biz burada dinlemeye geldik.

Teşekkür ediyorum.

Hemen söz almak isteyen, Tekirdağ'dan...

Evet, biraz hanımlara ben söz vermek istiyorum, hep beylerden gittik.

Öndeki hanımefendi, buyurun.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEKİRDAĞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ HACER AKMAN - Emekli Öğretmen Hacer Akman, Sakatlar Derneği Tekirdağ şubesinden.

Az önce Yaşar Bey'in söylediğine bir örnek vermek istiyorum. Benim oğlum yüzde 76 ağır mental, yaş grubu olarak 5-6 olarak görünüyor, oğlum şu an 43 yaşında. Rehberliğe gittiğimizde "Anne-babası dışarıda durun, biz çocukla görüşeceğiz." dediler. Çıktığında dediler ki: "Sizin oğlunuz her şeyi güzel yapabiliyor." Ne yaptırdınız dedim. Bir kule çizdirmişler, koni gibi bir şey, üçgen de değil koni de değil, öyle bir şey yaptırmışlar. "Bak, gayet güzel bahçe çizdi." dediler. Dedim ki: Yavrum, "bahçe" dediniz ama ben bunu bahçe olarak nitelendiremiyorum, daire çizin, yapın bakalım. Benim oğluma "Sen top oynamayı biliyor musun?" demişler, oğlum "Biliyorum." demiş "Topu çiz." demişler, benim oğlum bunları yapamıyor. "Siz çok geç kalmışsınız eğitim için." dediler. Yavrum, ben köydeyim, dağın başındayım, oradan buradan geldim, getirdim size, bu size üçüncü gelişim çocuk ancak rahatsızlığından kurtuldu, şimdi eğitimine başlayacak dedim "Biz raporu veremeyiz." dediler, benim çocuğum eğitim alamadı. Yaşar Bey az önce söylemeye çalıştı ama biraz heyecanlandı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Ne zaman oldu bu bahsettiğiniz konu, kaç sene oldu?

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEKİRDAĞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ HACER AKMAN - Üç yıl önce.

Yaşar Bey'le ne kadar istişare ettiysek, Millî Eğitime falan da gittiysek "Geçmiş olsun." dediler bize. Ben de dedim ki: "Bu geçmiş olsun."u nasıl kabul edeyim? Rahatsızlığını atlattığımız için mi -başka bir rahatsızlığı vardı- yoksa "Eğitime geç kaldınız artık." diye onu mu diyorsunuz bana dedim, bir şey demediler. Ben engelli annesi olarak boynumu büküp dışarıya çıkmak zorunda kaldım. Artı, emekli olduktan sonra gönüllü olarak Türkiye Sakatlar Derneğinin Yönetimine girdim. Bir binamız vardı, tahliye edildik, ikinci bir binaya geldik, tahliye ediliyoruz. Dedik ki: Biz ne olacağız?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tahliye edilme sebebi kira vesaire mi?

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEKİRDAĞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ HACER AKMAN - Yıkım, belediye ait bir yerdi, şimdi de "'Tadilat' diye Valilik onayıyla veya vakıflarla." dediler. Hâlen öyle köhne bir yerde şu an duruyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Şuradan da bu sonucu çıkarabiliriz: Genelde bütün sivil toplum kuruluşlarımızın bina konusunda bir destek talebi olduğunu Komisyon olarak raporumuzda yer verelim.

Diğer başlık...

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEKİRDAĞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ HACER AKMAN - Ben Bakanımdan şunu isteyecektim, bilemiyorum benim naçizane: İlleri gezerken derneklerin bir araya toplanmaları için bir ricada bulunabilirlerse bütün dernekler daha iyi yetişebilir sanıyorum. Çünkü perperişanız hepimiz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Yer konusunda...

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ TEKİRDAĞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ HACER AKMAN - Evet, yer konusunda.

Eğer yerlerimiz müsait olsa ben halk eğitimden kurs öğretmeni de alacağım, onları toplumda daha da iyi bir yere oturtabileceğim. Biz engellileri dışarıya çıkaramıyoruz, çıkarmanız gerekiyor. İnanın yüzde 60'ı dışarıdaysa bu sadece bildiğimiz, bir yüzde 40'da içeride gizlimiz var. Bunlar bizim kanayan yaralarımız.

İyi iftarlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Yan tarafa mikrofonu verebiliriz, hanımefendi de söz istemişti.

Buyurun.

TRAKYA DOWN SENDROMLU VE ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLER DERNEĞİ BAŞKANI ZEHRA METİN ÖZEN - Merhaba, hoş geldiniz öncelikle.

Zehra Metin Özen, Trakya Down Sendromlular ve Özel Gereksinimli Bireyler Derneği Başkanıyım.

Ben öneride bulunmak istiyorum, aslında çok şey vardı söyleyecek ama bana gelene kadar söylendi, tekrara düşmek istemiyorum o yüzden. Bir aplikasyon, uygulama geliştirilebilir mi 3 Bakanlığın eşgüdümlü olarak yapabileceği, paydaş olabileceği; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığının? Neye dair olmasını öneriyorum bu uygulamayı? Ailelere erken çocukluk döneminde destek vermek adına uygulamada rehberlik edebilecek bilgiler olabilir diye düşünüyorum. Biliyorsunuz, çağımızda çok fazla kullanıyoruz bu tür uygulamaları ve herkes bir şekilde daha kolay erişim sağlıyor. Çünkü insanlar şöyle zannediyorlar: "Haftada sekiz saat özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim hakkımız var, oraya götüreceğiz çocuklarımızı sekiz saat, çok şey öğrenecekler, geri geleceğiz." Ama bu böyle olmuyor. Oradaki çalışmalar aslında bize, ailelere rehber olmalı ve biz evde devam etmeliyiz bir şekilde bulduğumuz fırsatlarla. Uygulamanın da bu şekilde olup olamayacağını önermek istedim size.

Bir de özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde şu anda çocukların biyometrik verileri yüz tanıma sistemiyle alınarak içeriye girişleri sağlanıyor. Bu yeni bir uygulama, hatta daha tam yerleşmedi sanırım ama çoğu yerde uygulanıyor. Bu yüz tanıma sistemi verileri gerçekten iyi bir şekilde korunacak mı, bunu çok merak ediyorum ben.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Arkadaki beyefendiye mikrofonu verelim, en son baromuza vereceğiz.

Buyurun.

TEKİRDAĞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İŞARET DİLİ TERCÜMANI TUNA AKGÜL - İsmim Tuna Akgül, ben birkaç tane öneri sunmak istiyorum. Önerilerimden bir tanesi ÖTV'yle ilgili, bildiğim kadarıyla ÖTV yüzde 90'ın üzerinde engel durumunda olması hâlinde yararlanılan bir durum. Bu yüzde 90'ın kademeli olarak aşağıya indirilmesi olabilir yani belki tamamen yüzde 70'e, yüzde 60'lara çekilemeyebilir ama -tabii ki temennimiz yüzde 70'e, yüzde 60'a düşürülmesi olur- en azından yüzde 80 engeli varsa yüzde belli bir oranla ÖTV'den yararlanabilir. Bu gündeme alınabilir. Bunun dışında, eğitim konusunda yaşadığımız bazı sorunlar oluyor. İşaret dili öğrenmek isteyen öğrenciler geldiğinde tabii ki de kurslarda belli bir eğitim alıyorlar. Ben işaret dilini sonradan öğrenmiş birisiyim. Annesi-babası işitme engelli olan arkadaşlarımız var, onlar tabii ki işaret dili konusuna çok daha mahirler. Biz daha sonradan öğrenen kişiler olarak biraz eğitim konusunda sıkıntı yaşayabiliyoruz. Ben işitme engelli arkadaşlarımdan işaret dilini

öğrendim, iyi ki varlar, onların sayesinde bu dili geliştirebildim. Ben eğitimlerin içerisinde, en azından kademelerden bir tanesine bir işitme engellinin girmesi konusunu gündem etmek istiyorum çünkü işitme engelliler eğer o derslere girerlerse aynı bir İngilizce konuşan, ana dili İngilizce olan birinin İngilizce öğretmesi gibi bir konuma geçmiş oluruz, bu da işaret dili eğitiminde etkinlik sağlar.

Bunun dışında, bir konuyu daha söylemek istiyorum. Derneklere yer verme konusunda birçok kişinin talebi var, bu çok haklıdır fakat bunun dışında şöyle bir şey yapılabilir: Yer vermek, evet, bir çözümdür fakat halk eğitimlerle ortak projeler geliştirilirse, halk eğitimlerde doğrudan engellilere yönelik kurslar verilirse yani karma değil de doğrudan engellilere yönelik kurslar verilirse bu da birçok derneğin problemini çözecektir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tamam, teşekkür ediyoruz.

Burada başka Tekirdağ'dan söz isteyen var mı? Önde hemen baromuza mikrofonu verelim, sonra bu tarafa geçeceğiz.

TEKİRDAĞ BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYON BAŞKANI HİLAL DÜNDAR - Merhabalar, Avukat Hilal Dündar, Tekirdağ Barosunu temsilen geldim.

Tekirdağ Barosu Yönetim Kurulunda bu sene ilk kez Engelli Hakları Komisyonu kuruldu, yalnız, çalışmak isteyen meslektaşımız olmadığı için komisyonu ben kendi başıma idare etmeye çalışıyorum. Bu sene mayıs ayında, Engelli Hakları Haftası'nda Sakatlar Derneği Çorlu şubesiyle birlikte "Haklarımız Ne Kadar Eleştirilebilir?" başlıklı bir proje geliştirdik, bu projeye mektuplarını istedik engelli bireylerden ve engelli bireyleri yakınlarından. Buna ilişkin 17 tane mektup aldık, bu mektuplara ilişkin de kanun çerçevesinde bir rapor hazırladık. Bu raporu da Komisyonunuza ilk elden engelli bireylerin sorunlarını iletmesi bakımından, rehber olması açısından ben iletmek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, uzman arkadaşlarımız alabilirlerse...

TEKİRDAĞ BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYON BAŞKANI HİLAL DÜNDAR - Hak temelli bir bakış açısının engelli bireylerin sorunlarını çözmede çok etkili olduğunu düşünüyorum. Baroları davet ettiğiniz için de çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Biz Barolar Birliğini de Komisyon olarak da dinledik ayriyeten.

Evet, siz buyurun.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI AYSEL ERGÜNEY - Tekirdağ Otizm ve Özel Bireyleri Destekleme Derneği Başkanı Aysel Ergüney ben.

Sayın Komisyon üyeleri, otizm ve özel gereksinimli bireylerin sahada yaşadıkları birtakım yapısal boşluklar var; eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal güvence alanında. Ben Çorlu ilçesini temsilen geliyorum ben bu arada, onu söyleyeyim, sahadan gözlemlerimi aktaracağım. Şimdi, özel eğitim veriliyor ama bu özel eğitimin niteliğini düzenli ve uzmanlaşmış bir şekilde ölçen sistem yok maalesef. Ailelerimizden sürekli -Trakya Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü hocalarımızın söylediği gibi- alan dışı norm dışı öğretmenlerin atandığı söyleniyor, hep böyle şikâyetler alıyoruz ve çocuklar bakıcı gibi sınıfta muamele görüyorlar. Biz kendi çabalarımızla, Çorlu İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüyle beraber ve Trakya Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü iş birliğiyle üç yıldır Çorlu'daki öğretmenlerimize otizm farkındalık eğitimi veriyoruz yani bir nevi hizmet içi eğitimi sivil toplum desteğiyle biz yürütmeye çalışıyoruz. Bu sene de Ergene ilçemizde buna başladık, orada da verdik. Bu diğer illere de belki örnek olabilir, üniversite ve Millî Eğitim iş birliğiyle özel eğitim bölümleri çok özverili bir şekilde kendileri gönüllü olarak geldiler, bunu yapabilirler diye düşünüyorum ama hizmet içi eğitim kesinlikle gerekiyor. Ayrıca eğitim fakültelerinin bütün branşlarında özel gereksinim eğitimi verilmesi şart çünkü sadece özel eğitim öğretmenliği alanına bıraktığımız zaman bir matematik öğretmeni ya da başka bir öğretmen de özel gereksinimin öğrencisi olduğu zaman ne yapacağını bilemiyor. Ayrıca genelde otizmli ve özel gereksinimli bireylerde 18 yaşa geldikten sonra, liseyi bitirdikten sonra, biliyorsunuz, yükseköğrenime devam sayısı çok az ama otizm ve zihinsel engel bitmiyor, yaşam boyu devam ediyor ve eğitimin yaşam boyu desteklenmesi gerekiyor. Onun için, her il ve büyük ilçelerde mutlaka gündüz yaşam ve destek merkezlerinin olması şart.

İstihdam alanında önerilerimiz... İstihdam mezuniyet sonrası başlamamalı, başlayan bir süreç olmamalı, okulda stajla başlayıp destekli istihdama dönüşmeli. Özel eğitim meslek uygulama okulları var ama buradan mezun gençler bir araştırılsa, çoğu işsiz. Kendi isteklerine bırakılmış, kendi çabalarıyla iş aramak durumundalar ve bu stajla... Hollanda ve Almanya'da bunun örnekleri var, okul döneminde meslek okullarındaki gibi stajla başlayıp iş yerindeki stajda kalıcı bir şekilde modelle, zorunlu protokolle istihdamı zorunlu hâle getiriyorlar. Engelli kotasının da... Bir de bu arada engelli kotasının alt kırılımları yok, ne kadarı zihinsel engelli, ne kadarı kronik hasta, ne kadarı bedensel engelli, şeffaf bir veri tabanı maalesef yok. Dolayısıyla onların ne kadarının istihdamda olduğunu hiçbir zaman bilemiyoruz.

Korumalı iş yerleriyle ilgili söylemek istiyorum çünkü biliyorsunuz, Çorlu ve Çerkezköy sanayi bölgesi ve bir sürü sanayi firması var orada. "ZEKA Projesi" diye korumalı bir iş yeri projesi var; gayet iyi niyetle, güzel hazırlanmış proje. Orada 12 iş atölyesi var. Sanıyorum, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürümüz de burada, 2019 yılında faaliyete geçti ama düşünün Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde bin iş yeri olmasına rağmen şu anda sadece 3 atölye aktif, onlarda da 10'ar çocuk çalışıyor, genç çalışıyor ve 1 tanesi kapanmıştı, kapandıktan sonra o çocuklar yine işsiz kaldı. Yani o atölyeler üç yıl teşvik süresi bitince kapandı, o atölyelerden ana işletmeye -diyelim ki Arçelik firmasının bir atölyesi var- ana iş yerine entegrasyon olması gerekir ama bir tane örneği yok, mesela, ana iş yerine entegrasyonu sağlanmış bir örneği maalesef olamıyor. Bu anlamda, bir yapısal boşluk var. Yani korumalı iş yerleri devamlı çocuğun izole çalışacağı, gençlerin izole çalışacağı bir alan olmamalı. Onların belirli bir istihdama alışma süresi, adaptasyon süresi sonrası ana iş yerine entegrasyonu şart olmalı.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Galiba yazılı notlarınız var, onları aslında yazılı da alabiliriz.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI AYSEL ERGÜNEY - Vereceğim, evet, evet, yazılı vereceğim.

Ben bütün bölgesel toplantı notlarınızı inceledim, biraz farklı konulara değinmek istiyorum.

Bir de EKPSS sistemiyle ilgili bir şey söylemek istiyorum: Bu EKPSS sınavı soyut ve akademik bilgiyi ölçmeye yönelik, bu bireylerin iş yapabilme kapasitesini ne yazık ki ölçmemektedir.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - EKPSS'yi biz Komisyon olarak 2 ayrı toplantıda 2 gündem yaptık, yaklaşık bir yedi sekiz saat tartıştık, illerden de bilgileri aldık, orayı böyle kısa bir biçimde alabilirseniz.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI AYSEL ERGÜNEY - Tamam, çok kısa geçiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Çünkü zaten bayağı derinlemesine konuyla ilgili her boyut, her engel grubuna yönelik değerlendirdik ve önerilerimizi hazırlıyoruz.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI AYSEL ERGÜNEY - Tamam, peki o zaman.

Ben hani şeyi söylemek istemiyorum, yüksek puan barajı zaten bir dezavantaj. Mesela, bizim Çorlu'da 74 ve 80 puan almış zihinsel engelli bireylerimiz var, yerleşemediler, en az 90 puan isteniyor çünkü ve onlara akademik sınav sorusu, 2 denklemli soru soruluyor. Düşünün, 4 işlemi bile zor yapabilen, muhakemesi zor bireylere siz 2 bilinmeyenli denklem sorusu soruyorsunuz, örneği de var ben de, raporda da var, vereceğim yazılı raporda. Oysa, görev bazı uygulamalı değerlendirme yapılmalı yani bir sınav sistemi değil, görev bazlı uygulama yapılıp yerleştirilmeli, bunu geçiyorum.

Hastanelerde rehberlik sistemi olmalı, özel fiziksel alan uygulaması olması lazım çünkü otizmli bireyler sesten, gürültüden, bekleme süresinden huzursuz olup ajite olabiliyorlar, onlara özel alan gerekiyor.

Sosyal haklar kısmını söylemeyeceğim, diğer bölümlerde söylendi.

Bir de şimdi ebeveynler öldüğünde...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - İftar saatini hatırlatmak zorundayım.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI AYSEL ERGÜNEY - Tamam, sadece şunu söyleyeceğim: Erkek çocuk...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Ben titiz çalıştığınızı hissettiğim için dinlemek istedim ama zamanımız...

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ BAŞKANI AYSEL ERGÜNEY - Peki, tamam.

Erkek çocuklar için yetim aylığı bağlanması talep ediliyor ailelerimizden çünkü sadece kız çocuklarına bağlanıyor. Hâlbuki, onlarda özel gereksinimde cinsiyet ayrımı olmamalı.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Sağ olun, teşekkür ediyoruz.

Evet, ön sıraya hemen Başkanımıza...

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ NEVİN KÖYLÜ - Ben bir şey ekleyebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tabii, buyurun.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ NEVİN KÖYLÜ - Türk Otizm Meclisine gittiğimizde Trabzon'da özel bireyler için halk eğitim merkezi olduğunu duyduk yani bu her ilde açılabilir mi acaba? Halk eğitim merkezinin sadece özel bireyler için, engelliler için açılan... Orada el becerilerini geliştirebilirler, bunu da ilave edeceğim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - En Mutlu Köyden mi bahsediyorsunuz?

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ NEVİN KÖYLÜ - Trabzon'da özel halk eğitim merkezi.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Evet, notumuzu alalım, anladım.

TEKİRDAĞ OTİZM VE ÖZEL BİREYLERİ DESTEKLEME DERNEĞİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ NEVİN KÖYLÜ - Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Hemen ön tarafa alalım mikrofonu, Başkanımıza...

Buyurun.

Bizim son yirmi dakikamız, hatta daha az.

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ TEKİRDAĞ ŞUBESİ BAŞKANI KEMAL YILDIZ - Sayın Komisyon üyelerim, Tekirdağ Altınokta Körler Derneği Başkanı Kemal Yıldız ben.

İki şey dikkatimi çekti; birincisi, Belediyelerin açmış olduğu engelsiz yaşam merkezleri, bir de Sayın Bakanımın söylediği veriye erişebilirlik. Sayın Valim 20 bin engelli olduğunu söyledi, bunun yüzde 10'unu, 2 binini ziyaret etmiş, mükemmel, bu veriye ulaştı. Biz, Tekirdağ'da ne kadar görme engelli var, bu verilere hiçbir yerde ulaşamıyoruz çünkü veri paylaşımı yasak. Valim gibi sadece görme engelliler, işitme engelliler, bedensel engelliler veya zihinsel engelliler, bunlar ulaşmak istediğinde saha çalışması yapabilmek için verileri nerede elde edecek?

İkincisi, belediyelerimiz engelsiz yaşam merkezleri açtıklarında burada İŞKUR destekli meslek edindirme kursları açabilir, istihdam garantili, hem engellilerimizin sosyalleşmesi hem meslek sahibi olması hem de iş garantisinin olması, bunlar yapılırsa mükemmel olur.

Ben teşekkür ederim, diğerleri zaten konuşuldu.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Hemen Çanakkale...

ALTINOKTA KÖRLER DERNEĞİ TEKİRDAĞ ŞUBESİ BAŞKANI KEMAL YILDIZ - Raporum var, onu da vereceğim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Onu da hemen alalım, teşekkür ediyoruz.

Çanakkale'ye hemen önden başlayalım, arkaya doğru, bir de Kırklareli'miz var.

Süre konusuna dikkat ederek rica edeceğim, kendinizi de tanıtırsanız.

Buyurun.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ÇANAKKALE ŞUBE BAŞKANI ÜMİT BURUNLULAR - Sayın Bakanım, değerli hazırun, Araştırma Komisyonu yöneticileri; ben Ümit Burunlular, TSD Çanakkale Şube Başkanı, Çanakkale Engelliler Derneği Başkanı, millî sporcuyum.

Bakanım, hepsi konuşuldu ama bunların üstünden geçmemiz gerektiğini düşünüyorum. Tekrar söyleyeceğim, bir iki dakikanızı alacağım. Çanakkale'den geldik bunları söylemek için, değerli zamanınızı alacağım. SUT Yönetmeliği önemli Sayın Bakanım, SUT Yönetmeliği'ndeki engellilerin kullandığı ekip ve ekipmanların en önemlisi sonda ve hasta bezi. Bunlar büyük önem arz etmekte. Eğer bunlar düzelmediği takdirde sağlık sorunları çok artmakta ve bununla ilgili çok büyük sorunlar yaşadık ki Çanakkale'de bununla ilgili il müdürlerimizle, engelli kardeşlerimizle karşı karşıya geldik ve onlar da sağ olsunlar gereğini yaptılar.

99 yılında araştırmalarımda SGK veya sosyal politika kurumlarınca verildiğini öğrendim eski yönetimlerde. Bunu öneri olarak sunmak istiyorum. Yani aradan medikalcilerin çıkarılıp devletimizin kurumlarınca engelli ihtiyaçlarının teslim edilmesi çok önem arz ediyor çünkü burada bir rant oluşuyor ve engelliler mağdur oluyor. Buradaki kullandığı ekip ve ekipmanlardan fark çıkıyor otomatikman. Eğer devletimiz üzerinden verilirse burada farkların ortadan kalkacak olduğunu ve daha sağlıklı olacağını düşünüyorum.

İkincisi, ÖTV'yle araç alımında motor gücünün sınırlanmasının kaldırılması, araç alımı noktasında rakamların ve talep edilen yerlilik oranı olan yüzde 40'ın kaldırılmasını talep ediyorum çünkü tekerlekli sandalye kullanan engellilerin araç bulma şansı maalesef yok şu anki ortamda.

Engelli emekliliğinde çalışamayan veya çalışabilen ayrımı yapılarak emeklilik sağlanmalıdır. Bu, çalışamayan engelliler mağdur olmakta olduğundan dolayı önem arz etmektedir. Engelli istihdamı artırılmalı, engelli çalıştırmayan kamu kurum ve kuruluşlarına ceza kesilmesi gerekiyor ki caydırıcılık olması gerekiyor. Kesilmediğinden dolayı da otomatikman bu tip sorunlar ortadan kalkmıyor çünkü Valimizden rica ediyoruz, kesim noktasında biraz böyle sıkıntı yaşadıklarını ifade ediyorlar.

Engelli rehabilitasyon hakkının, günlerinin ve saatlerinin artırılması gerekmekte Sayın Bakanım. Bunlar çok önemli ve süreler yeterli olmamaktadır.

Engellilere takım veya bireysel branşlarda kulüp tarafından verilen ödüllerin yıl içinde ödenmesi gerekmektedir. 2023 yılından beri de ödüllerimiz ödenememektedir Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zamandan beri ödenmiyor?

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ÇANAKKALE ŞUBE BAŞKANI ÜMİT BURUNLULAR - 2023 yılından beri.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ödenir, ödenir, konuşalım onu, sorun yok.

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ÇANAKKALE ŞUBE BAŞKANI ÜMİT BURUNLULAR - İlginiz olsun diye söyledim.

Burada devletimiz değil ama Sayın Bakanım, spor federasyonları size nakletmiyor. Bunları biz biliyoruz çünkü biz onların dosyalarını ellerine verdik, onlar size getirmediler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizde şimdi o dosya olarak mı var?

TÜRKİYE SAKATLAR DERNEĞİ ÇANAKKALE ŞUBE BAŞKANI ÜMİT BURUNLULAR - Şu anda bizde yok. Onları bizden istediler, biz verdik onlara versinler diye. Bedensel engelliler de verildi ama maalesef verilmediğini duyduk üzülerek. Buradan size belirtmek istedim.

2005'te Cumhurbaşkanı imzasıyla çıkan erişilebilirlik yasası mükemmel bir yasa; bununla ilgili kanunlar mükemmel ve devrim yapıldığı söyleniyor, kesinlikle katılıyoruz ancak belediyeler bu konuda hızını maalesef hızlandırmadılar, kendilerini geliştirmediler ve bir tekerlekli sandalye, manuel tekerlekli sandalyeyle illerin içerisinde dolaşma noktasında sorun yaşıyorlar, akülü sandalyelerle biraz daha iyiler ama bunda da rampalar engellileri engellemekte.

Sağlık raporları alınırken ücretler yüksek, engelli kardeşlerimizin belini bükmekte ve gereksiz bürokrasi engellileri zor durumda bırakmaktadır.

Engelli eğitimi noktasında her türlü imkânın sağlandığını biliyoruz. Bu konuda da erişilebilirlik ve ulaşılabilirlik yaşayan engellilerin evlerinde eğitim almalarını talep ediyoruz. Mutlaka sıkıntı çıkıyor, eğitim insan hakkıdır. Bu konuda da zaten gereği yapıldığını düşünüyorum.

Engelli sporlarında son yıllardaki başarı tartışılmaz çünkü bizlerin yapmış olduğu başarılar -şahsım olmak da üzere- çoğu engelli kardeşlerimiz çok güzel dereceler aldılar. Bunu potansiyel engelliler alamadı. Bu konunun da tartışılmaz olduğunu düşünüyorum.

Özellikle spor aparatların ve mobilize edilen cihazların -takdir sizlerin ama- çoğu kulüp yöneticileri yerel belediyelerin vermediğinden dolayı sorun yaşadığını ifade etmekteler. Bunların da göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtmek istiyorum.

Akülü sandalye, manuel sandalye ve benzeri ekipmanların alımı noktasında sürekli raporu olan engellilerden rapor talep edilmemesini istiyoruz. Sürekli raporu varsa eğer bu engellinin ondan rapor talep edilmemesini ve sadece reçeteyle verilmesi noktasında gereğinin yapılmasını sizlere arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Jülide Bakanımıza da çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, şöyle bir şey var: Bakın, iftara tam on beş dakika var, orada da çok ciddi bir misafir grubu var, biliyorsunuz, engelli bireyler ve aileleriyle bir araya geleceğiz o yüzden en geç on dakika içinde burayı bitirmemiz gerekecek. Tabii, burada söz veremediklerimizden yazılı olarak isteyeceğiz, gerekirse on-line görüşeceğiz, telefonla görüşeceğiz ama mutlaka ve mutlaka dinleyemediklerimizi dinleyeceğiz. Burada zaten Canan Hanım tüm bilgilerimizi, adreslerimizi, kartlarımızı da iletecek.

Sıradan siz buyurun.

ÇANAKKALE ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ADEM KURT - Sayın Bakanım, Adem Kurt, Türkiye Görme Engellileri Derneği Çanakkale Şubesi, Çanakkale Engelliler Spor Kulübü Başkanlığını yapıyorum hem dernek yönetimindeyim hem kulüp Başkanıyım.

Sizlerden ricam, biliyorsunuz, görme engelliler Avrupa'da, dünyada çok sesini duyurdu: Bayan Goalball'de, erkekte, atletizmde. 2025 yılında başlayan göz muayeneleri için devlet hastanelerinde 250 lira, 400 lira, 800 lira "ek branş" adı altında para istiyorlar. Gençlik ve Spor Müdürlüğümüze verdiğimiz dilekçede 20 sporcunun altında olduğu için kulübümüze maddi destek verilemiyor. Niçin? Çünkü göz muayenesine götüremiyoruz kimseyi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bizim Ozan Bey'le bir konuşun bu konuyu.

ÇANAKKALE ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ADEM KURT - Bir de Federasyon Başkanım Ayhan Yıldırım'a da ilettim bu konuyu, B1, B2, B3; görme engellilerde 3 dala ayrılıyor. B1 total kör, B2 az, B3 daha çok gören, B4 üstü zaten spor yapamaz. Bu Ankara'da tek, Çanakkale'den ben göz muayenesine 5 sporcu götüreceğim, 2 refakatçiyle birlikte bin liradan hesap edin, 7 bin lira, 7 de geliş, 14 bin lira, bir de özel hastanede yapılıyor. Niçin bunlar devlet hastanesinde yapılmıyor, bulunduğumuz illerde yapılsa daha iyi değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kim talep ediyor bunları özel hastaneden?

ÇANAKKALE ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ADEM KURT - Türkiye Görme Engellileri Spor Federasyonun belirlemiş olduğu doktorumuz, özel hastane ücreti karşılanıyor ama yolumuz karşılanmıyor, yol mecbur kulüpten çıkacak.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ozan Bey... Siz Ozan Bey'le bu konuyu takip edin olur mu?

Teşekkür ediyorum.

ÇANAKKALE ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI ADEM KURT - Ben teşekkür ettim Bakanım, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Kırıkkale'deki misafirimiz, buyurun.

KIRKLARELİ ENGELLİ HAKLARI DAYANIŞMA, YARDIMLAŞMA, KÜLTÜR VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN DİNKLER - Sayın Bakanım, sayın milletvekillerim, Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, değerli kurum müdürlerim, sivil toplum kuruluşu yöneticileri; sizlere sevgi, saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bazı konulara siz değindiniz aslında ama ben burada iki temel madde olarak oluşturmuştum, hatta çözüm önerisiyle birlikte ama bunlardan önce şunu söylemek isterim: Ben engelli kardeşlerim için -kendim otuz altı senelik bir engelliyim- kendimi feda ediyorum. Engelli kardeşlerim, özellikle akülü, tekerlekli sandalye kullananlar, mağdur olanlar turizmde yoklar yani doğal ve kültürel yerlere gidemiyorlar. Burada 2024 yılında Kırklareli Valimizden, Belediye Başkanımızdan araç tahsis ederek -hatta Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğümüzden- 2 araçla engelli kardeşlerimi Çanakkale'ye götürdüm. Yani bu engelli kardeşlerimin gidememesinin sebebi tabii ki akülü sandalyeleri kullandığı için araçları da yok, araçları olmadığı için gidemiyorlar. Bununla ilgili projeleri hepimizin çoğaltması lazım.

Erişebilirlik ve sorunları... Engelli bireylerin günlük yaşamda en çok karşılaştığı problemlerin başında fiziksel mekânlar, yollar, kaldırımlar...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, siz o metni bize verin, biz ona çalışalım, olur mu?

KIRKLARELİ ENGELLİ HAKLARI DAYANIŞMA, YARDIMLAŞMA, KÜLTÜR VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN DİNKLER - Sadece çözüm önerisi sunabilir miyim? Fazla uzun değil zaten hızlı söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

KIRKLARELİ ENGELLİ HAKLARI DAYANIŞMA, YARDIMLAŞMA, KÜLTÜR VE SANAT DERNEĞİ BAŞKANI ERCAN DİNKLER - Başta yerel yönetimler fiziksel mekânları engelli bireylere uygun olarak düzenlerken derneklerle istişare ederek düzenleme yaparsa daha uygun bir şekilde fiziksel düzenlemeler yapılır ki düzenleme için bir yasaya da gerek yok. 2005 yılında Başbakanımız olan şu anki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilgi ve alakasıyla, bakış açısıyla 5378 sayılı Engelli Yasası çıkarılmıştı. Devletimizin tabii ki desteğiyle işletmelerde engelli bireylere erişebilir standartlara uyulması ve herkesi fiziksel mekânlara eşit bir şekilde erişebilmesi sağlanmalıdır. Unutulmamalı ki eşit yaşam hakkı için engelli bireylere yönelik fiziksel mekân düzenlemeleri bebek arabasıyla bütün zamanını geçiren anneler için, çeşitli materyallerle yaşamını sürdüren yaşlılarımız için de daha kolaylaştırıcı olacaktır.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Evet, oradaki sporcularımız konuşsun...

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Sayın Bakanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Size teşekkürlerimizi iletmek için geldik. Sizin Bakan olduğunuz dönemde torunum dünya şampiyonu oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bravo!

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Ve siz gece bizi arayarak tebriklerinizi ilettiniz ve devlet sporcusu oldu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne kadar güzel, çok mutlu oldum.

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Oradan vatana hizmetten Türkiye'nin en genç emeklisi oldu 4/C'den. Zaten hep biz yüzüyoruz, şu anda Millî Takım'da yine yüzüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz Çanakkale'den misiniz?

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Çanakkale'deniz, Sayın Ömer Kalkan Müdürümüz de orada, her türlü yardımları... (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Hani "engelli" diye kapanmadık, biz doğuştan engelli değiliz, sonradan, altı aylıkken havaleden olduk ama yılmadık, hayatımızı bir tarafa bırakarak havuzda yattık, sağ olsun, sonra Müdürümüz bir oda verdi bize. Şu an hem antrenmanımızı yapıyoruz, yine, aynı şekilde ve Millî Takım'dayız, olimpiyatı kıl payı kaçırdık ama yine de hedefimiz bir sonraki olimpiyat.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Olsun, bir sonrakine inşallah.

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Onun için, çok teşekkür ederim, hepinize çok teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, var olun, sizlerle gurur duyuyoruz. (Alkışlar)

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Sağ olun, Sayın Müdürümüz de orada, her zaman yanımızda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Arkadaşlar, irtibatta olalım hanımefendi ve sporcumuzla, olur mu?

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Sağ olun, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Görüşelim inşallah.

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - Ama havuzumuza bir tane "backwash" gönderirseniz bizi daha mutlu edeceksiniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Eyvallah, sağ olun, o da olur, merak etmeyin.

Baro yetkilimiz, buyurun.

ÇANAKKALE BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI SENA KALELİ - Merhabalar, ben de Çanakkale Barosu Engelli Hakları Komisyonu Başkanı Avukat Sena Kaleli.

İki dakikada çok kısa özetleyeceğim, zaten birçok şeye değinildi. Bize özellikle meslektaşlarımızdan da çok gelen en önemli sorun adliyede ki işlevsiz engelli yolları, işlevsiz diğer koridorlardaki yollar yani adliyemizin içinde sadece bir bölümde engelli yolları var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz Çanakkale'den mi?

ÇANAKKALE BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI SENA KALELİ - Çanakkale.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çanakkale Vali Yardımcımız burada mı? Çanakkale Vali Yardımcısı gitti mi?

ÇANAKKALE BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI SENA KALELİ - Yani bizim randevu taleplerimiz de devam ediyor, başsavcılıkla da bunu görüşeceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çanakkale Vali Yardımcısı nerede? Daha erken, toplantı devam ediyor, Emre Bey, bunu ona bir hatırlatalım.

ÇANAKKALE BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI SENA KALELİ - Yine, hastanedeki işaret dili konusundaki destek eksikliğinden bahsedildi. Bu konuyu bize de çok sık iletiyorlar, aynı şekilde adliyedeki personellere de işaret dili eğitimi verilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, aynı şekilde, engelli park yerleri çok az...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, siz Baro olarak bu konuda inisiyatif alabilirsiniz aslında yani bir sosyal sorumluluk olarak.

ÇANAKKALE BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI SENA KALELİ - Deniyoruz ama işte hani belli ölçüde bir şeyler yapabiliyoruz biz de.

Engelli park yerleri çok az, adliye özelinde konuşuyorum özellikle ve yönetmeliğe uygun olmadığından bahsetti meslektaşlarımız bize. Bununla alakalı da başsavcılıkla biz görüşeceğiz.

Sadece ek olarak bir de hukuk fakültelerinde veya avukatlık stajında engelli hakları alanında bizlere eğitimler verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Yakın zamanda, on gün önce...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bak, bu raporda yer alabilir Çoşkun'cuğum, tamam mı? Bu konuya girelim, evet, mantıklı.

ÖZEL SPORCU YAKINI ŞERİFE RUHER ŞENTUNA - On gün önce TBB'nin de yine toplantısında bu da gündeme gelmişti, diğer meslektaşlardan da bu yönde talepler var. Bizler de daha iyi eğitilirsek onlara daha da iyi destek olabileceğimizi düşünmüyorum.

Teşekkür ediyorum, bu kadar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mutlaka.

Teşekkür ediyorum.

Evet, son 2 kişi.

Buyurun hanımefendi.

ÇANAKKALE ÖZGÜN BİREYLER OTİZM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEVİMAY ÇANLIOĞLU - Çanakkale Özgün Bireyler Otizm Derneği, aynı zamanda Ulusal Otizm Konfederasyonu Yönetim Kurulu üyesiyim.

Sorunların birçoğu dile geldi ama ben Çanakkale adına yerelde olmayan ve olan şeylerden bahsetmek istiyorum çok kısaca. Öncelikle Edirne'yi, Valimizi ve Belediye Başkanımızı tebrik ediyorum, güzel bir yaşam merkezi müjdesi verildi, aynısının Çanakkale'ye de nasip olmasını diliyorum. İvedilikle 18 yaş üstü özel bireylerimiz için yaşam merkezleri ve mola evinin olması gerekiyor. Hastanemizde özellikle otizmli bireylerimizin ağır, orta kısımdaki -hafif düzeydeki bireyler de dâhil olmak üzere- normal insan görüntüsü olduğu için, engel grubuna alınmadığından dolayı yatışlarında normal birey olarak addediliyorlar Türkiye genelinde de. Özellikle otizmlilerde ebeveyniyle birlikte polikliniklerde onlara ayrı bir oda, çünkü diğer hastalarla aynı odada olması mümkün değil. Kriz geçirme durumlarında kriz mola odaları olması gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hanımefendi, bu konuların hepsi önemli, sizin bilgilerinizi, telefonunuza alalım, sizle ben bir telefonda görüşelim.

ÇANAKKALE ÖZGÜN BİREYLER OTİZM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEVİMAY ÇANLIOĞLU - Ayrıca Çanakkale'de şu çok güzel, ben çok güzel bir şey söyleyeceğim...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bir saniye... Bir saniye...

Şöyle yapalım, şimdi, arkadaşlar, buradaki tüm fikir beyan etmek isteyenlerin telefonlarını alalım, ben bizzat arayacağım, bizzat görüşeceğiz çünkü şu an diğer salonda yaklaşık 300 kişi bizi bekliyor, onlara ayıp olur, sizi de es geçmeyeceğiz. Bilgilerini alın, tamam mı?

Hanımefendi, son söyleyeceğini söyle...

ÇANAKKALE ÖZGÜN BİREYLER OTİZM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEVİMAY ÇANLIOĞLU - O zaman Uğur Bey'e sözü vereyim ben.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU ÇANAKKALE TEMSİLCİSİ UĞUR KARABIYIK - Merhabalar, öncelikle...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yalnız bir saniye, konuşmak isteyenler, söz alamayanlar, telefonlarını yazdırırlarsa ben onlara döneceğim, tamam mı? Hızlıca, arkadaşlar alıyor.

Buyurun.

MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU ÇANAKKALE TEMSİLCİSİ UĞUR KARABIYIK - Ben MEMUR-SEN Engelliler Komisyonu Çanakkale İl Temsilcisi, Altınokta Körler Derneği Çanakkale Şube Yönetim Kurulu Üyesi ve görme engelli müzik öğretmeni Uğur Karabıyık.

Ben farklı bir konuya değinmek isterim. Kaynaştırma eğitimi alan görme engelli öğrenciler dijital çağda olmamıza rağmen bilişim eğitimini tam anlamıyla alamamaktadır. Bunda hiç kimsenin suçu yoktur, bilişim öğretmenlerine hizmet içi eğitim imkânı sağlanmasıyla çözülebilecek bir olanaktır. Biz bu konuyu halk eğitim kursları yoluyla çözüyorduk fakat en son yapılan modül değişiklikleriyle eğitim verecek kişinin hem özel eğitim mezunu hem de bilişim mezunu olması şartı getirildi ve böyle bir kişi Çanakkale'de yok yani Türkiye'de var mı bilmiyorum. Bu modülle ilgili sıkıntının giderilmesini talep ediyorum ben.

Onun haricinde, erişilebilirlik diyoruz, hani fiziksel erişilebilirlikten bahsediyoruz fakat bu erişilebilirlikle ilgili tasarım, mimarlık ve mühendislik üstü bir tasarım gerektirdiği için, üniversitelerde aslında evrensel erişilebilirlik tasarımı gibi veya "evrensel çevre tasarımı" ismiyle bir ders açılabilir mimarlık ve mühendislik fakültelerinde; bu şekilde çözülebilir. Sonradan görme engelli bireyler var, bunların kendileri için rehabilitasyon merkezleri var fakat aileleri için de sosyal politikalar il müdürlüğümüz bünyesinde bir rehabilitasyon imkânı sağlanabilir veya tıp fakültelerinde doktorlara bu konuyla ilgili yönlendirme yapmaları için bir yetki verilebilir.

Öğretmenler konusunda hizmet içi eğitimlere ulaşmakta zorlanıyoruz ki en son ara tatilde bu konu gayet şiddetli bir şekilde gündeme geldi, bunu biliyorsunuz. Erişilebilirlik diyoruz biz, sürekli fiziki erişilebilirlikten bahsediyoruz ama dijital erişilebilirlik hep unutuluyor. Kamu kurum ve kuruluşlarımızın siteleri veya özel sektöre ait Türkiye genelindeki tüm önemli sitelerin erişilebilir hâle getirilmesi konusunda bir adım atılırsa veya en son Fransa'nın gündeme getirdiği güncellemelerle cihazların eskitilmesi durumu var, uygulamaların erişilebilirlik konusu var. Bu konularla ilgili de adımlar atılırsa çok memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Evet, söz alamayıp bize ulaşmak isteyenler, arkadaşlar telefonlarınızı alacak, lütfen onlara ulaştırın.

Evet, buyurun, son söz.

MEMUR-SEN KIRKLARELİ ENGELİLLER KOMİSYON BAŞKANI ERKAN KANAATLI - Hayırlı akşamlar.

Erkan Kanaatlı, Kırklareli MEMUR-SEN Engelliler Komisyon Başkanı.

Öğretmenlik Meslek Kanunu hazırlanırken engelliler unutuldu çünkü engelliler on sekiz yılda erken emekli olurken uzman öğretmen olma şansları var ama başöğretmen olamıyorlar.

İkinci bir konu, vergi indirimi konusunda ben on altı yıldır kamuda engelli kadrosunda çalışıyorum ama bir türlü vergi indirimi alamadım, başvurdum "Tekrar rapor al." denildi, hakem hastaneye kadar ilerledim ama vergi indirimi alamadım. Diğer taleplerimi sizlere ilettim.

Teşekkür ederim.

Hayırlı akşamlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Burada bulunan tüm katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Bu anlamda, iletişimimiz size her zaman açık, o yüzden bu birliktelik bu toplantıdan ibaret değil. Ömer Bey, özellikle Çanakkale'den bize erişmek isteyenleri sen de yönlendirirsen sevinirim. Hem Komisyon olarak hem Komisyon üyeleri olarak sizin emrinizdeyiz. İnşallah, bu süreçleri birlikte yönetim birlikte de yeni hedeflere ulaşacağız.

Her birinize tekrar teşekkür ediyoruz, hayırlı akşamlar, hayırlı ramazanlar diliyoruz.

Sağ olun, var olun. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 18.52